

॥ श्री राम समर्थ ॥

पीएचडी थिसीस पुस्तिका भारतीय ज्ञान प्रणाली

डॉ. अमोल नेवे

मार्गदर्शक : डॉ. मिलिंद पांडे

॥ जय जय रघुवीर समर्थ ॥

Ph. D Thesis Booklet on Dasbodh Philosophy by Dr. Amol S. Neve (Marathi)

पीएच.डी. थीसिस पुस्तिका
भारतीय ज्ञान प्रणालीवरील संशोधन.

(व्यवस्थापन विद्याशाखा)

पीएच.डी. संशोधन शीर्षक

'दासबोध' तत्वज्ञानाच्या प्रभावाचा आणि मूल्यांकनाचा अभ्यास करणे
जेणेकरून व्यक्तीमध्ये सकारात्मक विचारसरणी आणि मानसिकता
विकसित करून आंतरिक शांती निर्माण करता येईल व त्याद्वारे
शांतीप्रिय समग्र जागतिक समाज स्थापन करता येईल.

लेखक:

डॉ. अमोल नेवे

बी.ई.-मेकॅनिकल, एमबीए (मार्केटिंग), पीजीडीआयबीओ (आंतरराष्ट्रीय
व्यवसाय), पीएच.डी. (व्यवस्थापन)

विक्री संचालक - डिजिटल परिवर्तन आणि आयटी सेवा.

व्हिजिटिंग फॅकल्टी - व्यवस्थापन अभ्यास.

नोंदणीची तारीख: ११/१०/२०१७

पूर्ण होण्याची तारीख: २२/०१/२०२४

दीक्षांत समारंभाची तारीख: १९/१०/२०२४

पीआरएन क्रमांक: १०६२१९०६७८

संशोधन मार्गदर्शक:

डॉ. मिलिंद पांडे

बी.ई., एम.पी.एम., एम.बी.ए., एम.ई.पीएच.डी.

(अभियांत्रिकी आणि व्यवसाय व्यवस्थापन)

इनोव्हेटिंग फॉर एक्सलन्स: प्रोग्राम फॉर लीडर्स इन मॅनेजमेंट एज्युकेशन,

आयआयएम अहमदाबाद

पोस्ट डॉक्टरेट रिसर्च फेलोशिप रोटरी इंटरनॅशनल.

प्रो कुलगुरु एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी, पुणे, भारत.

Ph. D Thesis Booklet on Dasbodh Philosophy by Dr. Amol S. Neve (Marathi)

Copyright – मालकीहक्कः

या प्रबंध पुस्तिकेतील सर्व मजकूर केवळ माहिती वितरणाच्या उद्देशाने तयार केला आहे आणि पुस्तिकेतील मजकूर लेखकाचा मालकीहक्क आहे. लेखकाच्या परवानगीशिवाय या पुस्तिकेतील कोणत्याही स्वरूपात सामग्रीचे पुनरुत्पादन करण्यास मनाई आहे.

लेखक

डॉ. अमोल नेवे

मुंबई

M #989-274-9388

amolneve@gmail.com

श्री रामदास नवमी शनिवार माघ कृ नवमी शके १९४६

दि. २२.०२.२०२५

Scan for You Tube Channel.

Scan to download full Thesis.

Social Media Connects-

<https://www.youtube.com/@neveamol>

<https://www.facebook.com/amolneve>

<http://www.linkedin.com/in/amolneve>

<https://www.instagram.com/amolneve/>

अनुक्रमणिका

Ph.D Degree (Dasbodh Philosophy दासबोध).....	4
MIT WPU दीक्षांत सभारंभ Convocation:	5
वर्ल्ड पीस डोम, जगातील सर्वात मोठा डोम :	6
वर्ल्ड पीस डोम मध्ये श्री समर्थ रामदास स्वामी यांच्या यांची देखणी मूर्ती:	7
मुख्य मार्गदर्शक आणि पीएचडी सुपरवायझर डॉ. मिलिंद पांडे :	8
कन्वोकेशनची – दीक्षांत सभारंभ वृत्तपत्रातली जाहिरात :	9
दीक्षांत समारंभाची सोशल मीडियावर ची जाहिरात:	11
संशोधन परिचय:	12
दासबोध व्यवस्थापन आणि परिपूर्ण जीवन मार्गदर्शक ग्रंथ:	12
संशोधन पद्धती:	17
संशोधनाचे निष्कर्ष :	18
दासबोध जगलेली माणसे:	18
जागतिक समाजात संशोधन योगदान:	18
माझ्या संशोधनातील 3S:	19
S- Spirituality:	21
– गणेश योगिनी प. पू. सदुरु सौ. संध्याताई अमृते:	21
श्री. समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड :	24
मनशक्ती प्रयोग केंद्र, लोणावळा :	28
S- Science:	29
रेव्हरंड प्रो. डॉ. विश्वनाथ डी. कराड:	29

डॉ. विजय भटकर:	30
डॉ. मिलिंद पांडे:	33
S-Services:	35
सौ. सुलोचना सुभाष नेवे:	35
सौ. मंजिरी निलेश शहाणे माझी मोठी बहीण:	37
श्री. संदीप शुभाष नेवे:	38
परिशिष्टे :	39

Dr. Vishwanath Karad
**MIT WORLD PEACE
UNIVERSITY | PUNE**
TECHNOLOGY, RESEARCH, SOCIAL INNOVATION & PARTNERSHIPS

Established under Government of Maharashtra State, Bharat (India) Act No. XXXV May 2017
as a state Private University and Recognised by UGC.

संस्थापक अध्यक्ष तथा कार्यकारी अध्यक्ष, प्रशासकीय अधिकारी एवं स्कूल ऑफ बिजनेस की
सिफारिश को अनुमोदित करते हुए, यह प्रमाणित करते हैं कि

अमोल सुभाष नेवे, माँ का नाम सुलोचना

को

डॉक्टर ऑफ फिलॉसफी (मैनेजमेंट)

उन्होंने जनवरी २०२४ में विनियमों के तहत इस उपाधि को प्राप्त करने के लिए निर्धारित
आवश्यकताओं को पूरा किया है और सफलतापूर्वक थिसिस शीर्षक "टु स्टडी द इम्पैक्ट एंड
असेसमेंट ऑफ दासबोध फिलॉसोफी टु डेवलप पोजिटिव थिंकिंग एंड माइंडसेट विथ इनर पीस इन
एन इंडिविजुअल टु इस्टैब्लिश पीस लविंग होलिस्टिक ग्लोबल सोसाइटी" का समर्थन किया है इसे
मान्यता देते हुए आज १९ अक्टूबर २०२४ के अवसर पर हम अपने नाम तथा विश्वविद्यालय की
मोहर के अधिकारानुसार इसे संपन्न करते हैं।

*The Founder President and the Executive President aproobating the recommendations of the
Governing Body and School of Business hereby confer upon*

Amol Subhash Neve, Mother's Name Sulochana

the Degree of

Doctor of Philosophy (Management)

*has fulfilled the requirements for the degree as prescribed under the regulations and
successfully defended the thesis titled "To Study the Impact and Assessment of 'Dasbodh'
Philosophy to Develop Positive Thinking and Mindset with Inner Peace in an individual to
Establish Peace Loving Holistic Global Society" in January 2024.*

*In recognition we have hereunder placed our names and
the seal of the University on this 19th day of October in the year 2024.*

Dr. R. M. Chitnis
Vice Chancellor

Prof. Dr. Vishwanath D. Karad
Founder President

Rahul V. Karad
Executive President

PRN No. - 1062190678
Sr.No. - 06/24/00026

MIT WPU दीक्षांत सभारंभ Convocation :

एमआईटी वर्ल्ड पीस डोम (MIT World Peace University) ६ वा दीक्षांत सभारं दि १९ ऑक्टोबर २०२४, एमआईटी वर्ल्ड पीस डोम, विश्वराजबाग, एमआईटी कॅम्पस (MIT-ADT University Campus) Pune, Maharashtra, पुणे महाराष्ट्र, भारत

दीक्षांत सभारंभाच्या मुख्य अथीती सांस्कृतिक मंत्री आणि पर्यटन मंत्री श्री. गजेंद्र सिंग शेखावत, आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचे व्यवस्थापन सल्लागार प्रोफेसर प्राध्यापक श्री रामचरण, MITWPU चे फाउंडर प्रेसिडेंट प्राध्यापक डॉक्टर विश्वनाथ कराड, एक्झिक्यूटिव्ह प्रेसिडेंट श्री राहुल विश्वनाथ कराड पीएचडी डिग्री स्वीकारताना. व्हाईस चान्सलर डॉ. आर एम चिटणीस, सीईओ डॉ. संजय कामठेकर, प्रसिद्ध वैज्ञानिक आणि आणि भारत सरकारचे वैज्ञानिक सल्लागार पदव्यवस्थापक डॉ. कृष्णस्वामी विजय राघवन, रजिस्टर डॉक्टर गणेश गोखले, कंट्रोलर ऑफ एक्झामिनेशन्स डॉ. राहुल जोशी.

वर्ल्ड पीस डोम, जगातील सर्वात मोठा डोम :

सर्व एमआयटी डब्ल्यू पी यु च्या विद्यार्थ्यांसोबत व एमआयटी डब्ल्यू पी यु चे सर्व पदाधिकारी व प्रमुख अतिथी कन्वोकेशन (दीक्षांत सभारंभ) दरम्यान चा फोटो

वर्ल्ड पीस डोम मध्ये श्री समर्थ रामदास स्वामी यांच्या यांची देखणी मूर्ती:

संशोधन मार्गदर्शक (पीएचडी गाईड) डॉ. मिलिंद पाडे यांच्या सोबत

Pune, Sunday, October 20, 2024

Continuous acquisition of new knowledge will be the milestone of student life – Union Minister for Culture and Tourism Gajendra Singh Shekhawat

Read Time: 3 Minute, 21 Second
 Pune: "Continuous learning, facing challenges, hard work, and the determination to keep moving forward will be the milestones of student life. As you step into the corporate world, prove yourself and work to enhance the reputation of your family and institution based on your skills," expressed Union Minister for Culture and Tourism, Gajendra Singh Shekhawat.
 The 6th convocation ceremony of MIT World Peace University took place on Saturday at the Vishwarajbaug, Loni-Kalshor, Pune. During the event, degrees were awarded to 5,478 students. Shekhawat was speaking as the chief guest at the event.

Renowned scientist and Principal Scientific Adviser to the Government of India, Padma Shri Dr. Krishnaaswamy VijayRaghavan, was honored with the "MIT WPU Vigyan Mahanishi Award" for his lifelong contributions to science. The award included a citation, a Saraswati idol, and a cash prize of ₹5 lakh.
 Also present as a guest of honor was renowned international business consultant Prof. Ram Charan. Other notable attendees included MIT World Peace University's Founder-President Prof. Dr. Vishwanath D. Karad, Executive President Rajat Vishwanath Karad, Vice Chancellor Dr. R.M. Chitavi, CEO Dr. Sanjay Kamthekar, Registrar Prof. Ganesh Pokate, and Controller of Examinations Dr. Rahul Joshi, along with deans and directors of various departments.
 During the event, student Abhijeet Pawar was awarded the "Founder President Medal" and Anushi Kulkarni received the "Executive President Medal". Additionally, 122 students were awarded gold medals, 85 silver medals, and 85 bronze medals, with a total of 295 medals conferred. Moreover, 26 students received their PhDs, and 435 students made it to the merit list.

जनसंपर्क विभाग, माईसँ एमआयटी, पुणे.

पुणे प्रवाह

पुणे, रविवार, दि. २० ऑक्टोबर २०२४

पुणे प्रवाह न्यूज अधिकृत ब्लॉग पेज-•डिजी ही विद्यार्थी जीवनतील माईसँ स्टेशन-•कॅम्पेस सांस्कृतिक आणि पर्यटन मंत्री मन्दीरसिंह शेखावत यांचे विचार-•एमआयटी इन्व्हेन्शिया ६ सा दीक्षांत समारंभ, ५५८ विद्यार्थ्यांना पदवी प्रदान-
 १५, २०२४

•पुणे प्रवाह न्यूज अधिकृत ब्लॉग पेज-

•डिजी ही विद्यार्थी जीवनतील माईसँ स्टेशन-

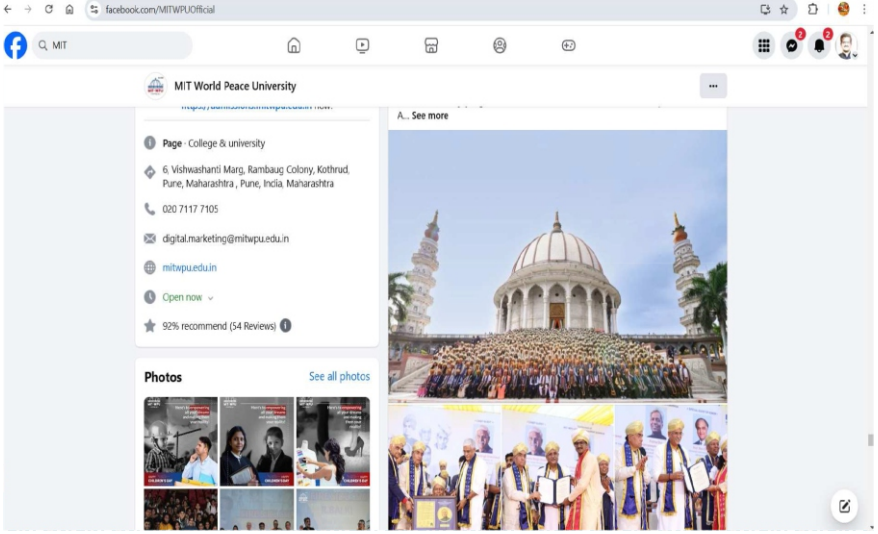
•कॅम्पेस सांस्कृतिक आणि पर्यटन मंत्री मन्दीरसिंह शेखावत यांचे विचार-
 •एमआयटी इन्व्हेन्शिया ६ सा दीक्षांत समारंभ, ५५८ विद्यार्थ्यांना पदवी प्रदान-

पुणे, १९ ऑक्टोबर : सरत नवे ज्ञान आत्मसात करणे, आव्हानांचा सामना करणे, कठिन परिश्रम आणि सरत पुढे जाण्याची जिद्द हेच पुणे विद्यार्थी जीवनाचा माईसँ स्टेशन असोव. कॉर्पोरेट जगात चाक्रम ठेवताना स्वतःला विचार कर आणि आपल्या गुणांचा आधार कुटुंब व संस्थेची प्रतिष्ठा राखीवपणे कावे करावे. असे विचार कॅम्पेस सांस्कृतिक आणि पर्यटन मंत्री मन्दीरसिंह शेखावत यांनी व्यक्त केले.
 एमआयटी वरुंडे पीए मुजिव्हिडिया ६ सा दीक्षांत समारंभ समितीची विचार समारंभ, विश्वराजबाग, लोणी-कलशोर, पुणे येथे पार पडला. यावेळी विद्यार्थीसंख्या ५५८ विद्यार्थ्यांना पदवी प्रमाणपत्र प्रदान करण्यात आले. त्या प्रसंगी प्रमुख पाहुणे म्हणून ते सौम्य होते.

जनसंपर्क विभाग, माईसँ एमआयटी, पुणे.

दीक्षांत समारंभाची सोशल मीडियावर ची जाहिरात:

श्री.समर्थ सेवा मंडळ प्रकाशित जानेवारी २०२५ सज्जनगड मासिक पत्रिकेत मध्ये माझ्या संशोधनाची आलेली अभिनंदन पर माहिती:

✽ अभिनंदन

श्री. अमोल सुभाष नेवे यांना त्यांच्या दासबोध तत्त्वज्ञानावरील आधारित शोध प्रबंधासाठी विद्यावाचस्पती (पीएच.डी. डॉक्टरेट) पदवी व्यवस्थापन शाखेत 'एमआयटी वर्ल्ड पीस विद्यापीठातून, पुणे (MIT World Peace University, Pune) प्रदान करण्यात आली आहे. एमआयटी विद्यापीठाचा जगातील सर्वांत मोठा असलेला वर्ल्ड पीस डोम पुणे येथे दि. २०/१०२०२४ रोजी पदवीदान समारंभ झाला. त्यांचा शोध प्रबंधाचा विषय 'दासबोधातील तत्त्वज्ञानातून आशावाद, व्यवस्थापन आणि अंतर्गत शांततेतून जागतिक शांततेकडे वाटचाल' असा आहे. या संशोधनाचे मुख्य वैशिष्ट्य म्हणजे यात 'श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड व समर्थ विद्यापीठ' यांच्या कार्याचा संदर्भ (आर्टिफॅक्ट) घेण्यात आला आहे. त्यांना श्रीसमर्थ सेवा मंडळाचे कार्यवाह समर्थभक्त श्री.योगेश बुवा रामदासी यांचे बहुमूल्य मार्गदर्शन मिळाले. श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, परिवारातर्फे श्री. अमोल नेवे यांचे अभिनंदन आणि पुढील वाटचालीस शुभेच्छा!

संशोधन परिचय:

साधारणपणे माणसाचं आयुष्य त्याच्या असणाऱ्या कधी न संपणाऱ्या इच्छा पूर्ण करण्यासाठी एक यांत्रिकी पद्धतीने आज झालेलं आहे. त्यामुळे नैराश्य, चिडचिडपणा, ताण वादावादी आणि इतर प्रकारच्या शारीरिक व मानसिक आजाराने तो ग्रासला गेला आहे. त्यामुळे सामान्यपणे माणसाच्या आयुष्यात सकारात्मकता आणि शांतता याचा अभाव दिसून येतो आहे. माणूस हा आत्मा, मन आणि शरीर या तिघांच्या संयोगातून बनलेला आहे. मन आणि शरीर हे परस्पर पूरक आहे तर आत्मा त्यांना संचलित करतो.

दासबोध तत्त्वज्ञानातून आशावाद आणि अंतर्गत शांतता स्वतःला स्वबळावर काहीही खर्च न करता आणि सर्वात प्रभावीपणे प्रापंचिक आणि परमार्थिक आयुष्यात कशी मिळवता येईल हा संशोधनाचा मुख्य विषय आहे.

दासबोध व्यवस्थापन आणि परिपूर्ण जीवन मार्गदर्शक ग्रंथ:

दासबोध हा श्री समर्थ रामदास स्वामी (श्री प्रभू रामचंद्रांचे दास) यांनी लिहिलेला हा ग्रंथ फक्त पारायणकरिता नव्हे तर त्यामध्ये व्यवस्थापनाची आणि दैनंदिन आयुष्य मार्गदर्शक व प्रेरणादायक करणारी सूत्रे आहेत हे कितीतरी प्रसिद्ध व्यक्तींनी मान्य केले आहे.

आपले पंतप्रधान श्री. नरेंद्र मोदी यांनी 'मन की बात' या रेडिओ कार्यक्रमात म्हटले आहे की, महाराष्ट्राने ज्ञानेश्वर, तुकाराम, एकनाथ, रामदास आणि असे अनेक संत भारताला दिले आहेत ज्यांनी आपल्याला चांगले वर्तन, सेवा आणि बंधुत्वाचे शिक्षण दिले आहे. हे असे लोक आहेत ज्यांनी आपल्याला केवळ आपल्यासाठी काय चांगले आणि काय वाईट आहे हे शिकवले तेसच अंधश्रद्धेविरुद्ध स्वतःला बळकट करण्याचा मार्ग देखील दाखवला आहे. यामुळे आपल्याला करुणा, समानता आणि पवित्रता बाळगण्यास मदत झाली आहे. पुढे 'छत्रपती संभाजी नगर' येथील भाषणात त्यांनी म्हटले आहे की, 'समर्थ रामदास स्वामी' हे आपल्या लोकांच्या कल्याणासाठी योग्य मार्गदर्शन करणारे एक महान संत आहेत.'

फिट इंडिया डायलॉग कार्यक्रमा दरम्यान आपले मा. पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी आणि श्री. मुकुल कानिटकर (सचिव भारतीय शिक्षण मंडळ) यांनी श्री समर्थ रामदास स्वामी हे भारताच्या आरोग्य चळवळीचे जनक म्हणून संदर्भित घेतले. समर्थानी प्रथम स्वतः सुर्य नमस्कार केले आणि मग लोकांना करायला सांगितले.

आपले पंतप्रधान सुद्धा स्वतः आधी करतात आणि मग लोकांना करण्यासाठी सांगतात जेणेकरून आपण सर्वजण तंदुरुस्त आणि निरोगी राहोत.

आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचे वैज्ञानिक, आयटी आणि शैक्षणिक तज्ञ डॉ. विजय भटकर म्हणतात व्यवस्थापनाच्या अभावामुळे माणसे आणि एकूणच समाजच आज अस्वस्थ आहे. सामान्यपणे, प्रत्येकाला आज एक प्रश्न आहे की मी कोण आहे ? मी माझ्या मनाला कसा ताब्यात ठेवू ? दासबोध या प्रश्नाचे आपल्याला उत्तर देतो.

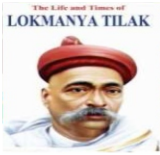

डॉ. विश्वनाथ कराड म्हणतात की श्री समर्थ रामदास स्वामींनी लिहिलेला दासबोध हा ग्रंथ आजच्या काळाला इतका अनुकूल आहे की आजच्या काळातील व्यवस्थापन तज्ञांनी त्यांच्या लिखाणातून आजही प्रेरणा मिळू शकते. ही धर्मग्रंथ आपले अस्तित्व दर्शवतात. भावी काळातील कार्य यशस्वीपणे पूर्ण करण्यासाठी शांतीची संस्कृती असणे आवश्यक आहे. एमआयटी पुणे विद्यापीठाने 'वर्ल्ड पीस डोम' शांतीची संस्कृती ला प्रोत्साहन देण्यासाठी स्थापन केली आहे. श्री समर्थ रामदास स्वामी हे सर्वांगीण विकासाचे, शांततेचे पुरस्कर्ते आहेत.

Ph. D Thesis Booklet on Dasbodh Philosophy by Dr. Amol S. Neve (Marathi)

भारतरत्न सचिन तेंडुलकर यांनी त्यांच्या घरी श्री समर्थ रामदास स्वामी पादुका पूजन सोहळा दरम्यान म्हटले की श्री समर्थ रामदास स्वामींचे तत्वज्ञान आचरणात आणण्याची आता वेळ आली आहे. समर्थांचे विचार हे शाश्वत आणि प्रत्येक काळाला अनुसरून आहेत.

तसेच, ऑक्सफर्ड विद्यापीठाने दासबोध या ग्रंथाला Noble Management Book 'नोबल मॅनेजमेंट बुक-Best Text of Management in the World जगातील व्यवस्थापन शास्त्रातला' सर्वोत्कृष्ट लिखाण म्हणून मान्यता दिली आहे.

IIM Lucknow इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट लखनऊ या संस्थेने म्हटले आहे की प्रभू रामचंद्र हे Oldest Management Guru आद्य व्यवस्थापन तज्ञ आहे. 'मध्यप्रदेश प्राथमिक शिक्षण मंडळाने' प्रभू रामचंद्र यांचे चरित्र हे बीए प्रथम वर्षाच्या अभ्यासक्रमामध्ये समाविष्ट केले आहे. सेंट्रल बोर्ड ऑफ सेकंडरी एज्युकेशन (CBSE) या संस्थेने इयत्ता सहावी पासून रामायण विद्यार्थ्यांना शिकवायला सुरुवात केली आहे. मंडळानुसार प्रभू रामचंद्रांचे चरित्र विद्यार्थ्यांना त्यांच्या व्यक्तिमत्व, नेतृत्व विकासासाठी आणि त्यातूनच चांगले चारित्र्य घडवण्यासाठी मदत करेल. तसेच, विद्यार्थ्यांना मानवी जीवनाची खरी मूल्ये शिकण्यासाठी मदत होईल

जी आज आवश्यक आहेत. विद्यार्थी चांगल्या प्रकारे तणावाचे नियंत्रण करू शकतील आणि त्यांच्या वैयक्तिक आणि व्यावसायिक आयुष्यात ते अधिक यशस्वी होतील. महात्मा गांधी म्हणत असत की दासबोध हा माणसं घडवण्याचा कारखानाच आहे. तसेच, व्यावसायिक दृष्टीने कोणी त्यांच्याकडे सल्ला मागण्यास आले तर ते त्यांना दासबोध ग्रंथाचा अभ्यास करण्याचा सल्ला देत असत.

राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे मुख्य श्री मोहन भागवत म्हणतात की दासबोध आपल्याला अंतःकरणातून शांततेने कसे जगता येईल आणि बाहेरच्या जगात कसे कसे वागावे हे शिकवतो.

'महाराष्ट्राचे शिक्षण संचालक दिवंगत व्ही.व्ही. चिपळूणकर यांनी सांगितले की, 'समर्थ रामदास' हे शिक्षण विभागाचे एक महान संत होते. 'स्व. यशवंतराव चव्हाण' हे अनेक वर्षे नियमितपणे 'दासबोध'चा अभ्यास करत असत. 'स्व. गोपाळ कृष्ण गोखले' यांनीही 'दासबोध'चा अभ्यास केला आहे. महान क्रांतिकारक 'वीर सावरकर' यांनी 'इटालियन क्रांतीचे जनक जोसेफ मैजिनी' यांना 'इटलीचे समर्थ रामदास' असे म्हटले आहे. स्वर्गीय लोकमान्य टिळक विश्रांतीसाठी सज्जनगडला जात असत.

प्रसिद्ध मराठी संगीतकार श्री. श्रीधर फडके यांनी म्हटले आहे की 'श्री. समर्थ रामदास' यांना शास्त्रीय संगीताचे सखोल ज्ञान होते आणि त्यांच्या अनेक पदांमध्येही तेच दिसून येते. त्यांच्या 'समर्थ' या रचनेमध्ये असे म्हटले आहे की एखाद्याने वेगवेगळे 'ताल' वापरावे आणि त्यांनी अशा लोकांचाही समावेश केला आहे जे तीच रचना ऐकतील.

तानी सूर रंगवावा | तो रघुनाथ घ्यावा || साहित्य संगती | यावा कथेचा प्रसंग बरवा ||
गाणार वाजवणार | तैसेची ऐकणार || नृत्यकार घुमंड | तडाका वाजी वाजे ||

२०१९ मध्ये प्रदर्शित झालेला श्री. राम समर्थ 'हा मराठी चित्रपट आणि २०२४ मध्ये प्रदर्शित झालेला रघुवीर हा चित्रपट श्री. समर्थ रामदास स्वामी यांच्या जीवन आणि कार्यावर आधारित आहे. या चित्रपटातून असे दिसून आले की 'दासबोध' मध्ये भक्तीभावाने सर्व विषय स्पष्ट केले आहेत आणि इतर विषय जसे की 'व्यवस्थापन, संवाद कौशल्य विकास, सॉफ्ट स्किल्स विकास, आरोग्य, नेटवर्किंग, व्यवसाय कौशल्ये, वाचन आणि लेखन, आर्थिक नियोजन, कौटुंबिक संबंध, शहाणपण, सतर्कता, टीकात्मक विचारसरणीचे राजकारण यश कसे मिळवायचे, परिस्थितीनुसार

वर्तन, शक्तीची पूजा, इमारती कशा बांधायच्या, बागकाम कसे करायचे, स्वयंपाक कसा करायचा आणि असे बरेच काही आहे जे दैनंदिन जीवनात उपयुक्त आहे.

मी श्री समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड द्वारे आयोजित केलेल्या विविध अभ्यास कार्यक्रमांमधून दासबोध तत्वज्ञानाचा अभ्यास केला आहे, ज्यामध्ये 'श्री. ग्रंथराज दासबोध अध्ययन (दूरस्थ शिक्षण)' आणि 'समर्थ मुक्त विद्यापीठ' यांचा समावेश आहे. मानवी जीवनाच्या सर्व पैलूंमध्ये विकासासाठी व्यक्तीने पाळावे अशी मूलभूत तत्त्वे संशोधनातून सुचवली जातात. सकारात्मक विचारसरणी आणि आंतरिक शांतीसह मानसिकता असलेला 'खरा माणूस' बनण्यासाठी या संशोधनातून स्पष्ट निष्कर्ष निघतात. 'दासबोध' तत्वज्ञानातील चार मूलभूत तत्त्वे ज्याला चतुःश्रुती म्हणतात-

मुख्य हरिकथानिरूपण | दुसरे येते राजकारण | तिसरे ते सावधपण सर्व विषयी ||
चौथा अत्यंत साक्षप | फेडावे नाना आक्षप | अन्याये थोर अथवा अल्प | क्षमा करीत जावे ||

- भक्ती.
- मातृभूमीची सेवा.
- सतत सावधानता
- धैर्य, बुद्धी, गंभीर, नेटका विचार आणि अचुक प्रयत्न

संशोधनादरम्यान मी 'दासबोध' आणि 'मनाचे श्लोक' बद्दल विस्तृत साहित्य पुनरावलोकन केले आहे. तसेच स्कोपस आणि वेब ऑफ सायन्स वरील जर्नल्समध्ये आंतरिक शांती आणि सकारात्मक विचारसरणी कोणत्या घटकांवर अवलंबून आहे हे ओळखण्यासाठी संशोधन केले गेले. संशोधनाचा उद्देश 'दासबोध' तत्वज्ञानाशी इतर सकारात्मक विचारसरणी आणि शांती विकास कार्यक्रमांची तुलना करणे नाही.

'समर्थांनी' त्यांच्या 'मनाचे श्लोक' या ग्रंथात मनाला उपदेशासाठी संबोधले आहे. घरी किंवा कामाच्या ठिकाणी आणि आत्म्याने कोणतेही काम करण्यासाठी मन अनुकूल असले पाहिजे. मनाचे श्लोकाचे वेगळे वैशिष्ट्य म्हणजे मी आणि मी फक्त माझ्या मनालाच संबोधित करतो. मन हे एका दारासारखे आहे ज्यातून दारातून आत येऊ शकते आणि त्याच दारातून बाहेर जाऊ शकते. म्हणूनच मन हा जीवनाचा सर्वात महत्वाचा घटक आहे. 'समर्थ' यांना जाणीव होती की आनंद किंवा लोभ मनासोबत असतो आणि तो बाहेरून येत नाही.

बाहेरील वातावरणात सकारात्मक, नकारात्मक, शांती आणि अशांतता असते परंतु जर मन आध्यात्मिकदृष्ट्या उंचावलेले असेल तर ते सकारात्मक मूल्ये आणि शांती आकर्षित करेल.

संशोधन पद्धती:

पद्धतीमध्ये हर्मॅन्युटिक्सवर (Hermeneutics) आधारित संशोधन 'फेनोमेनोलॉजिकल' (Phenomenological) संशोधन पद्धतीचा वापर करून गुणात्मक संशोधन डिझाइनचा (Qualitative) वापर केला जातो. प्रत्येक सहभागीला वेगवेगळे प्रश्न विचारण्यात आले आणि खुल्या सखोल मुलाखतीदरम्यान उपप्रश्न तयार करण्यात आले जेणेकरून (Output) आउटपुट-आधारित चर्चा होईल. 'दासबोध' मधील ओवी ओळखून डेटा विश्लेषण (Data Analysis) करण्यात आले जेणेकरून प्रत्येक सहभागीला आंतरिक शांती आणि सकारात्मक विचारसरणी विकसित करण्यासाठी उपयुक्त ठरेल आणि थीम निर्मिती होईल. हे संपूर्ण संशोधन व्यक्तीच्या आत्म-अनुभव आणि आत्म-साक्षात्कारावर आधारित आहे. आपण कणातून विश्वाकडे जात असताना आणि मानवी मन केंद्रस्थानी असल्याने, तत्वज्ञान संपूर्ण लोकसंख्येला आणि शांतीप्रिय समग्र जागतिक समाजाकडे नेणाऱ्या प्रत्येकामध्ये शांती निर्माण करणारा म्हणून मोठ्या प्रमाणात लागू होते.

ऑक्सफर्ड, केंब्रिज, टेक्सास सारख्या परदेशी विद्यापीठांमध्ये असे संशोधन खूप लोकप्रिय आहे जिथे संपूर्ण विश्लेषण गुणात्मक आहे. तसेच, श्री. समर्थ सेवा मंडळ सज्जनगड, समर्थ विद्यापीठ, श्री ग्रंथराज दासबोध अध्ययन यांचे कार्य व इतिहास संदर्भ म्हणून या संशोधन कार्यात घेतला आहे. हे या संशोधन आणि प्रबंध कार्याचे वेगळेपण आहे. प्रबंधाच्या एकूण पृष्ठांची संख्या ४०० आहे. संपूर्ण प्रबंध हा इंग्रजी मध्ये लिहिला आहे व दासबोधातील ओव्या मूळ स्वरूपामध्ये मराठीमध्ये लिहिल्या आहेत.

संशोधनाचे निष्कर्ष :

अ.नु	थिम
I	'दासबोध' तत्वज्ञानातून मिळणारी आंतरिक शांती आणि सकारात्मक विचार -भक्ती (परमार्थ) आणि मन, शरीर आणि आत्म्याचे सुसंवाद यातून.
II	धैर्य, अखंड सावधानता आणि बुद्धी या 'दासबोध' तत्वज्ञानातून आंतरिक शांती आणि

	सकारात्मक विचार.
III	'दासबोध' तत्वज्ञानातून आंतरिक शांती आणि सकारात्मक विचारसरणी संक्षिप्त प्रयत्न म्हणून.
IV	'दासबोध' तत्वज्ञानातून आत्म-शिस्त, स्वयं-नियोजन, आत्म-साक्षात्कार, आत्म-शिक्षण आणि स्वयं-शारीरिक आरोग्य यातून आंतरिक शांती आणि सकारात्मक विचारसरणी.
V	'दासबोध' तत्वज्ञानातून मिळणारी आंतरिक शांती आणि सकारात्मक विचार - घरगुती कर्तव्ये आणि सत्याचा शोध या दोन्हीमध्ये संतुलन साधते. (प्रपंच -परमार्थ)

दासबोध जगलेली माणसे:

मी अशा व्यक्तींच्या केस स्टडीजचे संदर्भ देखील घेतले आहेत. संशोधनातून असे दिसून येते की हे असे लोक आहेत जे 'दासबोध' तत्वज्ञानाचे पालन करतात.

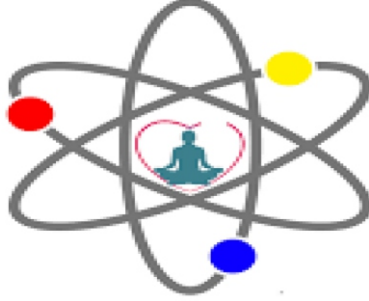
- कै शिवशंकर भाऊ पाटील, व्यवस्थापकीय विश्वस्त श्री. संत गजानन महाराज संस्थान, शेगाव.
- पॉलिहायड्रॉन प्रा. लिमिटेड, बेळगाव, कर्नाटक भारत.
- मुंबई डब्बावाला, मुंबई,
- डॉ. सुधा मूर्ती, बंगळूरु.
- डॉ. विजय भटकर, पुणे
- प्रा. डॉ. विश्वनाथ कराड, पुणे

जागतिक समाजात संशोधन योगदान:

हे संशोधन एखाद्या व्यक्तीला समस्येचे मूळ कारण शोधून सकारात्मक विचारसरणी आणि आंतरिक शांती विकसित करण्यास मदत करेल. आपल्या समाजाला हे कळेल की आपले प्राचीन धर्मग्रंथ केवळ पवित्र दिवशी जप करण्यासाठी नाहीत तर अर्थपूर्ण जीवन जगण्यासाठी दैनंदिन आधारावर वाचण्यासाठी आणि अंमलात आणण्यासाठी मार्गदर्शक आहेत. आपल्या प्राचीन ग्रंथात व्यवस्थापनाचे महत्त्व आणि संस्थांसाठी आदर्श व्यवस्थापन म्हणून रामराज्य हे जाणून व्यवस्थापन विद्यार्थ्यांना पुढील अभ्यासासाठी प्रेरित करेल. दासबोध तत्वज्ञानाचा समावेश NEP 2020 मध्ये

केला जाऊ शकतो जो त्यांना सॉफ्ट स्किल डेव्हलपमेंट आणि संपूर्ण आयुष्यभर अर्थपूर्ण जीवन जगण्यासाठी एक पॉकेट टूल म्हणून मदत करेल. रामदासी संस्कृती सार्वत्रिक असल्याने, भारताच्या वसुधैव कुटुंबकम संस्कृतीसाठी आणि भारत एक विश्वगुरु कडे नेणाऱ्या मानवनिर्मित शिकवणीसाठी उपयुक्त ठरेल कारण राष्ट्र लोकांद्वारे बांधले जाते माझ्या संशोधनातील 3S:

हे 3S अध्यात्म, विज्ञान आणि सेवा यांचा संदर्भ देतात. माझ्या संशोधन कार्यादरम्यान मी अध्यात्म, विज्ञान आणि सेवांची एकता अनुभवली आहे.

3 S- Spirituality, Science and Services.

अध्यात्म ही जीवन जगण्याची पद्धत आहे. ती अनुभवली पाहिजे आणि कधीही सांगता येत नाही. ती इंद्रियांवर नियंत्रण आहे ज्याला प्राणायाम आणि भक्तीची दैनंदिन शक्ती आहे. ज्या व्यक्तीला त्यासाठी तीव्र इच्छा असते तोच ती आणि स्वतःची जाणीव समजून घेऊ शकतो. भ्रम (माया) आणि निर्माता (ब्रह्मा) यांचे आकलन म्हणजे अध्यात्म. भ्रम म्हणजे अशी गोष्ट जी नेहमीच बदलते आणि पाच इंद्रिये आहेत. भ्रम म्हणजे आपण आपल्या डोळ्यांद्वारे जे पाहतो आणि आपले मन जे अनुभवते ते समाविष्ट आहे. ते स्वभावाने अस्थिर आहे आणि विवेकाने ते समजून घेणे आवश्यक आहे. ते या विश्वात सर्वत्र उपस्थित आहे आणि ते अनिश्चित काळासाठी पसरू शकते. ते वेगवेगळे रूप घेते आणि वेगवेगळ्या प्रकारे व्यक्त होते. ते देवासोबत राहते आणि देवाला त्याची गरज आहे. ते कधीही न संपणारे आणि संपूर्ण नाही. भ्रम निसर्गाच्या संपूर्ण निर्मितीसाठी जबाबदार आहे आणि आपली कल्पनाशक्ती ही भ्रम आहे.

निर्माता कल्पनेच्या पलीकडे आहे. त्याला आकार, रंग, विकार आणि मर्यादा नाही. मानवी मेंदूची क्षमता देखील या दृश्य जगाची जाणीवच देते. ब्रह्म जाणून घेण्यासाठी ज्ञानाची शक्ती आवश्यक आहे. अहंकार आणि शरीररूप कमी झाल्यावर 'मी ब्रह्म आहे' (अहम ब्रह्मास्मि) हे समजून अज्ञान मरते. सद्गुरु च्या मार्गदर्शनाखाली केवळ विवेक, सतत सतर्कता, टीकात्मक

विचार आणि दृढ भक्तीने ही गरज साध्य करता येते. दैनंदिन जीवनात आणि अध्यात्मात किंवा कोणतेही कार्य पूर्ण करण्यासाठी, प्रयत्न आणि पात्रता आवश्यक आहे. प्रयत्न समजून घेण्यासाठी ज्ञान हा एक आवश्यक घटक आहे. ज्ञान मिळविण्यासाठी विवेक आणि संयम आवश्यक आहे. ध्येये, भक्ती करण्यासाठी स्वीकारल्या जाणाऱ्या पद्धती, गृहस्थी, इतरांचे वर्तन, बौद्धिक पातळीवर सुज्ञपणे आत्म-अनुभव समजून घेण्यास विवेक मदत करतो. संयम हे समजून घेण्यास मदत करतो की ज्ञान भौतिक घटकांपेक्षा अधिक महत्त्वाचे आहे, शरीराचा मुख्य उद्देश मयदित आनंदाने प्रयत्न करणे, शांती, विचार करण्याची क्षमता, लक्ष केंद्रित करणे, नियंत्रित आणि सकारात्मक मन असणे आहे. अनियंत्रित आणि अस्थिर मन एखाद्या व्यक्तीचे खरे अंतर्मन समजू शकणार नाही. आत्मा एखाद्या व्यक्तीच्या आंतरिक संतुलित मनातील आंतरिक शांती आणि अंतर्गत आनंद परिभाषित करतो. तथापि, ते नैराश्यातून मिळणाऱ्या शांतीपेक्षा वेगळे आहे कारण नैराश्यात अंतर्गत आनंदाचा अभाव असतो.

अध्यात्म हे विज्ञान आहे. विज्ञान, धर्म आणि अध्यात्माची भूमिका समजून घेण्याची वेळ आली आहे. एखादी व्यक्ती वैयक्तिकरित्या राहू शकते पण केवळ सामूहिकरित्या जगू शकते. १०,००० वर्षांपूर्वी आपल्या ऋषींनी जे काही सांगितले होते ते विज्ञानाशिवाय दुसरे काहीही नाही आणि एखाद्या व्यक्तीसाठी काय करावे आणि काय करू नये. भारत मध्ये विज्ञान आणि अध्यात्माचे मिश्रण आहे, धनुर्विद्या, विमान, औषध, शस्त्रक्रिया, गणित, खगोलशास्त्र, जहाजे बांधणे आणि बरेच काही यासारखे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान वर्षानुवर्षे भारतातच निर्माण झाले आहे. आपण विज्ञानात नेहमीच आघाडीवर असतो. अध्यात्म हे विज्ञानच आहे. डॉ. विजय भटकर सरांच्या मते, जिथे विज्ञान संपते तिथे अध्यात्म सुरू होते.

सेवांसाठी आपल्याला काही घटक समजून घेणे आवश्यक आहे. १९९१ मध्ये भारताने आर्थिक सुधारणांची घोषणा केली जेव्हा अनेक धोरणे समाविष्ट केली गेली, तेव्हा बहुराष्ट्रीय कंपनी भारतात आले. तथापि, सकारात्मक गोष्ट अशी आहे की भारत जागतिक सेवा कंपनी म्हणून उदयास आला आहे. यामुळे स्पर्धा आणि इतर समस्या निर्माण झाल्या. परंतु अर्थातच, स्पर्धा आपल्याला आवश्यक असलेल्या फरकासाठी आणि नाविच्यपूर्णतेसाठी नेहमीच मदत करते. तंत्रज्ञान केंद्र बनले आहे आणि आज, एआय, एमएल दिवसेंदिवस विकसित होत आहे, व्यक्तींपासून संस्थांपर्यंत उत्पादकता आणि कार्यक्षमता वाढवत आहे. करण्यास मदत करू शकतो.

S- Spirituality:

गणेश योगिनी प. पू. सद्गुरु सौ. संध्याताई अमृते:

माझे संशोधन कार्य गणेश योगिनी प. पू. सद्गुरु सौ. संध्याताई अमृते यांना समर्पित करताना मला आनंद होत आहे. पू. सद्गुरु सौ. संध्याताई अमृते आणि मला मोरया सद्गुरु म्हणून मिळाल्याने मी धन्य झालो.

सिद्धिविनायक मयुरेश्वर मंदिर संस्थान, भोपर डोंबिवली मुंबई :

कठोर तपाचरणाच्या संपन्न भूमीवर उभे राहिलेले, उपासनेच्या तक्तपोशीवर रचलेले मोरयाचे हे मंदिर आहे. येथे साधनेच्या सुवर्णकलशावर भक्तिमार्गाची भगवी पताका अखंड फडकत आहे. साक्षात मोरगावचा बाप्पा या मंदिरात स्थित आहे. गणेश गायत्री आणि गणेश दत्त यांच्या दुर्मिळ मूर्ती या मंदिरात आहेत आणि याशिवाय नवग्रह, अन्नपूर्णा देवी, नाग नागीण यांची स्वतंत्र मंदिरे असून त्यांचे रोज पूजन होते. श्री गणेशांचे गर्भागार मेरुदंडाधिष्ठित आहे. असे जगातील दुर्मिळ गोष्टी आणि वैशिष्ट्यांनी हे मंदिर संपन्न आहे. वास्तु देवतेबरोबरच हजारोनी लिखित जप मंदिराच्या पायामध्ये रचला गेला आहे. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे साक्षात सद्गुरुंचे येथे कायम वास्तव्य आहे.

गणेश योगिनी प. पू. सद्गुरु सौ. संध्याताई अमृते यांच्या अखंड साधनेतून मंदिरात सतत धार्मिक पारायणे, यज्ञयाग, पूजा, अनुष्ठाने, अध्यात्मिक शिबिरे, चक्री पारायण, सद्गुरुंची प्रवचने असे अनेक उपक्रम सुरु असून त्यातून हजारो भक्तांचे हे मंदिर श्रद्धास्थान बनले आहे.

मंदिरात होणारे नित्य कार्यक्रम व उत्सव:

माघी चतुर्थी : हा दिवस म्हणजेच गणेश जयंती. ह्या चतुर्थीला तिलकुंद चतुर्थी असेही म्हणतात. पुढचा दिवस म्हणजे वसंत पंचमी. माघी चतुर्थीला केलेला उपवास दुसऱ्या दिवशी म्हणजे वसंत पंचमीला सोडतात. मंदिरात ह्या दोन दिवशी खूप मोठा उत्सव असतो. चतुर्थी आणि पंचमी ह्या दोन्ही दिवशी विशेषत्वाने हजारो दिवे लावून दीपोत्सव साजरा होतो. धुलीवंदन अर्थात फाल्गुन पौर्णिमा: ह्याच शुभ दिनी बाप्पाच्या मूर्तीचे मंदिरात २००५ साली आगमन झाले होते म्हणून हा दिवस बाप्पाचा आगमन दिन म्हणून साजरा होतो. ह्या दिवशी मंदिरात विशेष उत्सव असतो.

४ - मे : तारखेप्रमाणे हा सद्गुरु प. पू. सौ. संध्याताई यांचा जन्मदिवस. त्यादिवशी सद्गुरुंना अभिष्टचितन देण्यासाठी सगळे शिष्य जमतात आणि एक मोठा सोहळा साजरा होतो.

गुरुपौर्णिमा : गुरुंप्रती आपली श्रद्धा, निष्ठा आणि कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा दिवस. संपूर्ण जगभरातून सगुरु सौ. ताईचे सर्व शिष्य ह्यादिवशी एकत्र येतात आणि आपली कृतज्ञता व्यक्त करतात.

गणेश चतुर्थी अर्थात भाद्रपद चतुर्थी घरोघरी बाप्पाचे आगमन होते आणि सर्वांच्या आनंदाला आणि उत्साहाला उधाण येते तोच हा दिवस. पुढचा दिवस तितकाच महत्वाचा म्हणजेच ऋषी पंचमीचा. हे दोन दिवस मंदिरात मोठा उत्सव साजरा होतो.

नवरात्र: आदिशक्तीच्या अनेक रुपांपैकी एक असलेल्या गायत्री देवीचा हा उत्सव. आपल्या मंदिरात विशेषत्वाने असलेल्या "गणेश गायत्री" मातेचा ९ दिवस दर्शन सोहळा असतो. हे ९ दिवस सर्व भाविकांना गायत्री मातेचे स्पर्श दर्शन घेण्याची संधी मिळते.

दत्त जयंती : मार्गशीर्ष पौर्णिमा म्हणजे दत्त जयंतीचा दिवस. आदिगुरु, श्री गुरुदेव दत्त यांच्या जयंतीच्या निमित्ताने मंदिरात विशेषत्वाने असलेल्या "गणेश दत्त" ह्या देवतेचा मोठा उत्सव होतो. या दिवशी भाविकांना देवाला स्पर्श करून दर्शन घेता येते.

प्रत्येक महिन्यात कृष्ण चतुर्थी अर्थात संकष्टी चतुर्थी आणि शुद्ध चतुर्थी अर्थात विनायकी चतुर्थी ह्या दिवशी बाप्पाची विशेष पूजा आणि सदुरु सौ. संध्याताई अमृते ह्यांचे दर्शन घेण्याची संधी मिळते.

याचबरोबर वर्षभरात अनेक अध्यात्मिक आणि धार्मिक दिवस जसे गुढी पाडवा, दसरा, त्रिपुरी पौर्णिमा, अक्षय तृतीया इत्यादी दिवशी विविध धार्मिक कार्यक्रम तसेच सदुरुंचे प्रत्यक्ष दर्शन सर्व भाविकांसाठी खुले असते.

प. पू. सदुरु सौ. संध्याताई अमृते" ह्यांच्या साधनेतून साकारलेल्या श्री सिद्धीविनायक मयूरेश्वर मंदिरात गणेश दरबार पाहायला मिळतो तो गणेश आर्ट गॅलरी च्या माध्यमातून. गणेश आर्ट गॅलरी म्हणजे ६४ कला आणि १४ विद्या अवगत असणाऱ्या गणेशाचे कलादालन. जळी स्थळी, काष्ठी-पाषाणी गणेशाचे अस्तित्व इथे बघायला मिळते, बाप्पाची विविध रूपे पाहायला मिळतात.

गणेशयोगिनी प. पू. सद्गुरु सौ संध्याताई अमृते :

गणेशयोगिनी प. पू. सद्गुरु सौ संध्याताई अमृते भोपर येथील मयुरेश्वर मंदिराचे प्रेरणास्थान ! नामस्मरणाचा गाभा आणि कर्माधीष्ठीत उपासनेचा पाया रचून प्रपंचातून परमार्थाची वाटचाल करता करता प. पू. ताईनी श्री गणेशाचे भव्य मंदिर उभारले. आज हजारो भक्तांचे ते जागृत श्रद्धास्थान आहे.

स्वतः सद्गुरु उच्चशिक्षित आहेत. मुंबईत विल्सन कॉलेजमध्ये ग्रॅज्युएशन पूर्ण केल्यानंतर त्यांनी एम. ए. बी. एड. या पदव्या मिळवल्या, नवनाथ संप्रदायाचा विशेष अभ्यास केला.

संसार-नोकरी-ट्युशन क्लासेस असा प्रपंच सांभाळताना श्री गणेश उपासनेतून आध्यात्मिक प्रवास करीत सद्गुरु पदापर्यंतचा अलौकिक टप्पा गाठला. हा प्रवास करता करता त्यांनी विविध प्रकारचे आध्यात्मिक कार्य केले आणि अजूनही करीत आहेत. सगुणातील ईश्वर पूजन करण्यासाठी सातत्याने सामाजिक बांधिलकी सांभाळली. मुंबईतील बॉम्बस्फोटानंतर गरजूंपर्यंत त्या पोहोचल्या, जांभूळपाड्याला पूर आला तेव्हा अनेकांना आईच्या मायेने मदत पोहोचवली, किडनी पेशंट्स ना आर्थिक मदत आणि मानसिक आधार दिला. कार्यकर्ता शिबिरे, लहान मुलांसाठी संस्कार शिबिरे असे अनेकानेक कार्यक्रम राबविले. त्यातून शेकडो कार्यकर्ते घडवले. सर्वांमध्ये संस्काराची रुजवण करून त्यातून आदर्श समाज त्या घडवीत आहेत.

२००२ मध्ये मी शेगाव अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून अभियांत्रिकीचे शिक्षण घेतल्यानंतर कल्याणला आलो तेव्हा मी पहिल्यांदा श्री मयुरेश्वर मंदिराला भेट दिली आणि त्यानंतर वारंवार भेट देत राहिलो. प्रत्येक दर्शनादरम्यान मी प.पू. ताई आणि मोरया यांच्याशी दासबोध अभ्यासातील माझ्या प्रगतीबद्दल आशीर्वाद पर चर्चा करत असे. (दर्शन), जेव्हा

मी दासबोध तत्वज्ञानात पीएच.डी. करण्याच्या माझ्या कल्पनेबद्दल त्यांच्याशी चर्चा केली तेव्हा परमपूज्य संध्याताईंच्या आशीर्वादाने आणि सल्ल्याने मी श्री. गजानन जय गजानन जप आणि मुद्दल पुराण यांचे पारायणास सुरुवात केली त्यानंतर २०१७ मध्ये एमआयटीडब्ल्यूपीयूमध्ये प्रवेश मिळाला आणि Ph.D. Pilot work कामातही जेव्हा मला कोणताही मार्ग सापडला नाही तेव्हा मोरया कृपा आशीर्वादाने Pilot पूर्ण झाले आणि पुढील संशोधन कार्य यशस्वीरित्या पूर्ण झाले. खरंतर, जरी मी आणि संपूर्ण जग दैनंदिन जीवनात कोविड आव्हानाचा सामना करत होतो, तरीही मला कधीच वाटले नाही की त्यावेळी माझ्या आयुष्यात काही समस्या आहेत. संशोधनाच्या संपूर्ण काळात मी आंतरिक शांती आणि सकारात्मकता अनुभवली आहे. मी संकष्टी, विनायकी चतुर्थी (२१ वेळाच करायची अपेक्षित आहे) करायला सुरुवात केली, तरीही मी अजूनही करत आहे. प्रबंधाचा निष्कर्ष प.पू. ताईंच्या निरूपण ने संपतो ज्यामध्ये दासबोध तत्वज्ञान 'उपासनाव्रत' आहे असा उल्लेख आहे.

श्री. समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड :

सज्जनगड येथील श्री. 'समर्थ सेवा मंडळ' ही संस्था १९५० मध्ये श्री समर्थ रामदास स्वामी' यांचे शिष्य श्रीधर स्वामी यांनी स्थापन केली होती. श्रीधर स्वामी १९२७ मध्ये सज्जनगड येथे आले आणि त्यांनी समर्थ रामदास स्वामींच्या समाधीवर सेवा आणि उपासना केली. त्यानंतर त्यांना समर्थांची कृपा मिळाली आणि त्यांच्या निर्देशानुसार ते दक्षिण भारतात रामदासी समुदायाच्या प्रचारासाठी गेले. त्यानंतर १९३५ मध्ये ते पुन्हा सज्जनगड येथे आले आणि तेथे काम करणाऱ्या सर्व रामदासींना म्हणजेच 'दिनकर बुवा, आथ्या बुवा, दत्त बुवा' यांना मार्गदर्शन केले. त्यावेळी सज्जनगड आणि समाधीची परिस्थिती चांगली नव्हती. नंतर इतर समर्थ भक्त नाना साहेब देव यांच्या मदतीने उद्योगपती बाबुराव देव यांनी समाधी स्थळ आणि सज्जनगडाचे पुनर्निर्माण, उन्नती करण्याचा निर्णय घेतला, त्यांनी 'समर्थ संघ' नावाची संघटना स्थापन केली आणि ९ जानेवारी १९५० रोजी श्री. 'समर्थ सेवा मंडळ' ट्रस्टची स्थापना केली. तेव्हापासून या ट्रस्टने सज्जनगड, मंदिर परिसर, श्रीधरकुटी पाणी व्यवस्थापन, भक्तनिवास, समर्थांनी वापरलेल्या वस्तू, बाग आणि संकटकाळात मदत आणि परोपकारी कार्यासाठी आवश्यक सुविधा विकसित केल्या आहेत.

तसेच ते समर्थ रामदास स्वामींच्या विचारांनी जनतेला प्रेरीत करत आहेत श्री समर्थ सेवा मंडळाचे विविध कार्य म्हणजेच 'श्री. समर्थ पादुका प्रचार दौरा, सज्जनगड नियतकालिक (सज्जनगड मासिक), प्रकाशन विभाग, सुंदरमठ ट्रस्ट शिवथरगल, (सुंदरमठ सेवा समिती पूर्व शिवथरघळ), दासबोध दूरशिक्षण कार्यक्रम (अशा विविध कार्यक्रमांतून समर्थ रामदासी स्वामींचे विचार, श्री ग्रंथराज दासबोध अध्ययन), 'समर्थ मुक्त विद्यापीठ विद्यापीठ',

'समर्थ सधन, श्रीधरकुटी गोशाळा (सांस्कृतिक केंद्र-समर्थ सदन सातारा), श्री. समर्थ रामदास वाचनालय (श्री समर्थ रामदास लायब्ररी), सज्जनगड येथे लहान मुलांपासून ज्येष्ठ नागरिकांपर्यंत सर्व वयोगटांसाठी संस्कार शिबिर (सज्जनगडावर होणारे संस्कार शिबिर), 'समर्थ पादुका प्रचार' भारताबाहेर (भारत बाहेरील प्रचार दौरे), संत सेवा पुरस्कार आणि बरेच काही. श्रीधर स्वामींनंतर त्यांचे शिष्य 'मारुतीबुवा रामदासी' हे प्रमुख कार्यवाह होते. सध्या श्री. मारुतीबुवांचे शिष्य श्री. योगेशबुवा रामदासी हे समर्थ सेवा मंडळाचे प्रमुख कार्यवाह आहेत.

'समर्थ सेवा मंडळ' मध्ये सेवा करणारे बहुतेक रामदासी ('समर्थ' शिकवणीचे अनुयायी) हे सुशिक्षित आणि उद्योग पार्श्वभूमीचे आहेत. 'समर्थ सेवा मंडळ' चे मुख्य कार्यवाहक 'योगेश बुवा रामदासी' यांनी 'टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे' मधून मानव संसाधनात एमबीए आणि समर्थांच्या रामायणावरील साहित्यावर पीएचडी केली आहे. तसेच, सुंदरमठाचे प्रमुख श्री. अभय देशपांडे, शिवथरगल हे अभियंता आहेत आणि सुंदरमठात येण्यापूर्वी १५ वर्षे 'प्राज इंडस्ट्रीज' मध्ये अधिकारी पदावर कार्यरत होते. 'मकरंद बुवा रामदासी' जे किर्तन सेवा करतात ते देखील मेकॅनिकल इंजिनियर, एम ए (संस्कृत) आहेत. तसेच, समर्थांनी ने स्थापन केलेले मठ (शाखा कार्यालये) ३५० वर्षांनंतरही मठ (शाखा कार्यालय) प्रमुख महंत (शाखा

व्यवस्थापक) यांच्याद्वारे समर्थांच्या तत्त्वांवर कार्यरत आहेत.

समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड आणि समर्थ विद्यापीठ यांच्या मार्गदर्शनाखाली "श्री ग्रंथराज दासबोध अध्यायन (दासबोध अभ्यास कार्यक्रम)" नावाच्या खुल्या परीक्षेद्वारे मी २००८ साली स्वतः 'दासबोध' तत्त्वज्ञानाचा अभ्यास सुरू केला आहे व समीक्षक म्हणून २०१२ पासून कार्यरत आहे.

श्रीग्रंथराज 'दासबोध' अध्ययन:

हा अभ्यास कार्यक्रम १९८० पासून भारतात आणि जगभरातील सात देशांमध्ये चालवला जात आहे. मारुतीबुवांच्या आशीर्वादाने आणि समर्थ भक्त डी. व्ही. केळकर (शिक्षक आणि राष्ट्रपती पुरस्कार विजेते) यांच्या आशीर्वादाने याची स्थापना झाली. या कार्यक्रमात सुमारे १०,०००+ संशोधकांसह १ लाखाहून अधिक लोक आहेत ज्यांनी 'दासबोध' तत्त्वज्ञानाचा अनुभव घेतला आहे. हे सर्व लोक उद्योग, आरोग्यसेवा, शिक्षण, गृहिणी, डॉक्टर, सल्लागार आणि उद्योजक अशा वेगवेगळ्या पार्श्वभूमीचे आहेत. दरवर्षी हा कार्यक्रम जवळजवळ ५०,००० हून अधिक सक्रिय विद्यार्थी आणि ५००० समीक्षकांपर्यंत पोहोचतो. या कार्यक्रमाचे मुख्य कार्यालय पुणे येथे आहे आणि भारत आणि जगात विविध ठिकाणी प्रत्येकी १० शाखा आहेत.

- पहिले वर्ष (प्रवेश) १२ स्वाध्याय ज्यामध्ये एक निवडक उपप्रकरण आहे.
- दुसरे वर्ष (परिचय) १२ स्वाध्याय ज्यामध्ये २ निवडक उपप्रकरण आहेत.
- तिसरे वर्ष (प्रबोध) १२ स्वाध्याय ज्यामध्ये ३ निवडक उपप्रकरण आहेत.
-

समर्थ विद्यापीठ :

'समर्थ विद्यापीठ' १९६० मध्ये चाफळ येथे श्रीधर स्वामींच्या मार्गदर्शनाखाली आणि आशीर्वादाने स्थापन करण्यात आले. ही परीक्षा खुल्या पुस्तकासारखी आहे. तथापि, 'दासबोध' व्यतिरिक्त यामध्ये 'मनाचे श्लोक, करुणाष्टक, पंचसमासी, मानपंचक' असे समर्थांचे इतर साहित्य समाविष्ट आहे. पहिल्या दोन वर्षांचे कार्यक्रम मूलभूत आहेत तर तिसऱ्या वर्षाचे प्रज्ञा १८ महिन्यांच्या विस्तारित कालावधीसह सखोल आहे. या कार्यक्रमात १०० गुणांच्या प्रश्नपत्रिकेच्या स्वरूपात 'स्वाध्याय' असतो जी विद्यार्थ्यांनी पुस्तिकेतच सोडवून तपासकर्त्याला पाठवायची असते. तसेच अंतिम प्रश्नपत्रिका पोस्टाने किंवा कुरियरने किंवा ईमेलने पाठवायची असते. प्रत्येक प्रश्नाचे गुण आणि टक्केवारी येथे वाटप केली जाते. तसेच दरवर्षी सज्जनगड येथे दीक्षांत समारंभ आयोजित केला जातो आणि प्रमाणपत्र दिले जाते. तसेच सर्वाधिक गुण मिळवणाऱ्या विद्यार्थ्याला 'श्रीधर स्वामी' पुरस्कार दिला जातो. ही देखील खुली पुस्तक परीक्षा आहे ज्यामुळे चिंतन होते. तपशील

खालीलप्रमाणे -

- पहिले वर्ष - समर्थबोध ('दासबोध')
- दुसरे वर्ष - साधक ('दासबोध', करुणाष्टके)
- तिसरे वर्ष - प्राज्ञ ('दासबोध', मनाचे श्लोक, करुणास्तक, पंचसमासी)
- एक वर्षाचा दुसरा अभ्यासक्रम मनोबोध विशारद मनोबोध (मनाचे श्लोक)

मी २०१० मध्ये प्रबोध, २०१२ मध्ये मनोबोध विशारद आणि २०१५ मध्ये प्राज्ञ पूर्ण केले. मी श्री. समर्थ सेवा मंडळ सज्जनगड येथील पदाधिकारी व सेवा मंडळ येथील निगडीत सभासद, सर्व रामदासी यांचे आभार मानतो. श्री. समर्थ सेवा मंडळ ही संपूर्णपणे श्री समर्थांच्या विचारांचा प्रचार आणि प्रसार करीत आहे. तसेच मी समर्थ सेवा मंडळाच्या खालील पदाधिकारी यांचे विशेष आभार मानतो ज्यांनी मला वेळोवेळी श्री. समर्थ साहित्य विषयी मार्गदर्शन केले जे मला माझ्या शोध प्रबंधासाठी खूप उपयोगी पडले

स. भ. श्री योगेश बुआ रामदासी (कार्यवाह श्री. समर्थ सेवा मंडळ)

ह. भ. प. श्री. मकरंद बुआ रामदासी.

स. भ. श्री अजेय बुआ रामदासी.

आणि

श्रीमती. विद्याताई पुरोहित (ग्रंथालय प्रमुख, श्री. समर्थ सेवा मंडळ)

लहानपणी विदर्भातील एका श्री समर्थ पादुका प्रचार दौऱ्यात (मी मूळचा अकोल्याचा असल्याने) माझी आई 'सौ. सुलोचना सुभाष नेवे' दासबोध विकत घेत होती जे मला आजही वयाच्या ४४ व्या वर्षी आठवते. तसेच, १९९१-९२ मध्ये मी पाचवीत असताना एकदा राज्यस्तरीय बॅडमिंटन स्पर्धेसाठी सातारा येथे आलो होतो. त्यावेळी माझे न्यू इंग्लिश स्कूलचे क्रीडा शिक्षक 'लुटे सर' मला सज्जनगड येथे घेऊन गेले होते, जिथे मी श्री. समर्थ समाधी आणि श्री. श्रीधरस्वामी कुटी यांचे पहिले दर्शन घेतले. पुढे, सन २०१७ मध्ये सज्जनगड येथे दासनवमीला श्री. योगेशबुवा यांचा कृपा आशीर्वाद लाभला व MITWPU मध्ये Ph.D. साठी प्रवेश झाला. २२ जानेवारी २०२३ मध्ये श्रीरामल्ला प्राणप्रतिष्ठापना शुभ मुहूर्त दरम्यान मी माझे अंतिम संरक्षण (Ph.D. Final defence) पूर्ण केले. दासबोध अभ्यास म्हणजे प्रवेश, परिचय, प्रबोध समर्थ विद्यापीठ (समर्थ बोध, साधक, प्राज्ञ) या अभ्यासाचा मला माझ्या संशोधन कार्यासाठी खूप मदत झाली.

मनशक्ती प्रयोग केंद्र, लोणावळा :

मी महाराष्ट्रातील लोणावळा येथील मनशक्ती संशोधन केंद्रात 'अंशकालिक साधक' म्हणून गुणात्मक संशोधनाअंतर्गत जोडलेला असल्याने मी 'समर्थ' रामदासांनी उपदेश करण्यासाठी मनाचा वापर का केला हे स्पष्ट करण्यासाठी एक कलाकृती म्हणून त्याचा अभ्यास केला आहे. मनशक्तीची स्थापना प्रथम विचारवंत स्वामी विज्ञानानंद (स्वामीजी) यांनी स्थापन केलेल्या "न्यू वे फिलॉसॉफी" वर केली आहे. त्यांनी विज्ञानाद्वारे विविध संस्कृती आणि धर्माचा तुलनात्मक अभ्यास केला आहे आणि मनाची व्याख्या, सुख आणि दुःखाचे नियम, निस्वार्थतेचे विज्ञान, आत्म-सिद्धांत, वैज्ञानिक भाषेत प्रार्थनेचा प्रभाव असे विविध सिद्धांत मांडले आहेत. ते विशिष्ट उपकरणांचा वापर करून मनाची चाचणी घेतात. या चाचण्या मनाचा शरीरावर होणारा परिणाम, भावनांमुळे होणारा ऊर्जेचा अपव्यय यांचे विश्लेषण करतात. ही चाचणी मानसिक थकवा, ताण, सतर्कता, विशिष्ट विषयासाठीची योग्यता समजून घेण्यास मदत करते. या चाचण्या शारीरिक चाचणी नसून मनाशी संबंधित आहेत. मनाचे प्रदर्शन करणे शक्य नाही, परंतु मनाचा शरीरावर होणारा परिणाम प्रदर्शित करणे शक्य आहे. त्यांनी मेंदूशी संबंधित न्यूरो फीडबॅक देखील सुरु केला आहे.

असे आढळून आले की स्वामी विज्ञानानंद (स्वामीजी) यांनी मनाची शक्ती कशी मिळवायची याबद्दल दहा मुद्दे दिले आहेत जे मनाचे श्लोकात समाविष्ट आहेत. हे दहा घटक म्हणजे "सतर्कता, आवडी, नापसंती, इच्छाशक्ती, प्रयत्न, नियम, ज्ञान, परिस्थिती, साधना आणि अनुभव". ते दहा मुद्दे केवळ व्यक्तीसाठीच नाही तर जगाच्या कल्याणासाठी देखील "मंत्र" स्वरूपात उपयुक्त आहेत आणि मनाचे श्लोक केवळ "मंत्र" स्वरूपात आहे. मनाचे श्लोकमध्ये मानसशास्त्राचा सूक्ष्म अभ्यास पाहिला जातो. स्वामीजींनी मनाचे श्लोक आणि मानसिक आलेख दोन्ही सुंदरपणे एकत्रित केले आहेत आणि त्याची मांडणी केली आहे. स्वामीजींच्या मते जर कोणी माझ्या मनाचा अभ्यास करू शकला तर माझे मन बलवान होते आणि जर मी बलवान झालो तर मी वैयक्तिक तसेच सामाजिक प्रगती करू शकतो. महत्त्वाचा भाग म्हणजे, माझ्या कुटुंबासह, माझ्या संघटनेसह, मी राष्ट्राला बलवान आणि मोठे बनवू शकतो आणि हे आपल्याला मनाचे श्लोकातून मिळाले आहे.

मी २००४ साली कल्याण येथील ध्यानवर्गाद्वारे २४ वर्षांचा असताना मनशक्तीची सुरुवात केली. हे मनशक्तीच्या एका साधक श्रीमती बोरवणकर यांच्यामुळे घडले. मी आणि आई ध्यानवर्गाला उपस्थित होतो. स्वामीजींच्या विचारांनी मी मंत्रमुग्ध झालो आणि अजूनही आहे. माझ्या दासबोधाच्या अभ्यासादरम्यान मी मनशक्तीचे विविध अभ्यासक्रम जसे संसारमंगल, गर्भसामर्थ्य, गर्भसंस्कार, शिशुसंस्कार, बालकांच्या चाचण्या, शिशुसंस्कार (माझ्या मुलासाठी तनुष), मेंदूक्रांती, बुद्धिवर्धन आणि इतर अनेक अभ्यासक्रमांना जात असे. मनशक्ती कल्याण शाखेतर्फे आयोजित संस्कार शिबिरात मी मुलांना मनाचे श्लोक

शिकवायचो. हे मनशक्तीच्या एका साधकामुळे घडले-स्वर्गीय सूर्यवंशी. माझे संपूर्ण संशोधन गुणात्मक आहे परंतु स्वामीजींचे तत्वज्ञान केवळ वैज्ञानिक आणि पुराव्यावर आधारित आहे ज्याने मला माझ्या PhD पूर्व-संरक्षण आणि अंतिम बचावादरम्यान खूप मदत केली आहे..

S- Science:

रेव्हरंड प्रो. डॉ. विश्वनाथ डी. कराड:

रेव्हरंड प्रो. डॉ. विश्वनाथ डी. कराड हे एक प्रख्यात शिक्षणतज्ज्ञ आहेत ज्यांना अभियांत्रिकी महाविद्यालयात पदवीपूर्व आणि पदव्युत्तर प्राध्यापक म्हणून ४० वर्षांहून अधिक काळ अध्यापनाचा अनुभव आहे. ते एक महान दूरदर्शी व्यक्ती आहेत जे तांत्रिक शिक्षणाच्या विकासासाठी आणि भारतीय जनतेच्या जीवनाचे गुण उंचावण्याच्या कारणासाठी पूर्णपणे वचनबद्ध आहेत. "मूल्य आधारित वैश्विक शिक्षण प्रणाली" आणि 'जागतिक शांततेसाठी प्रशिक्षण कार्यक्रम' यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी त्यांच्या मिशनरी प्रयत्नांद्वारे त्यांनी त्यांच्या विशिष्ट सेवांसाठी खूप आदर, आदर आणि मान्यता मिळवली आहे.

ते आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रसिद्ध शिक्षणतज्ञांपैकी एक, एक महान दूरदर्शी आणि एक अत्यंत समर्पित शिक्षक आहेत. 'डॉ. विश्वनाथ डी. कराड' हे मानवजातीच्या कल्याणासाठी शिक्षण, सामाजिक आणि सांस्कृतिक उपक्रम, कल्याण, पर्यावरण सुधारणा आणि प्रदूषण नियंत्रण, संशोधन आणि विकास, शांतता अभ्यास, मानवी हक्क शिक्षणाचा प्रचार, ग्राम विकास कार्यक्रम, जनशिक्षण, आरोग्यसेवा कार्यक्रम, धार्मिक सद्भाव आणि इतर अनेक उपक्रमांमध्ये गुंतलेल्या खऱ्या बहुआयामी व्यक्तिमत्त्वाचे एक उत्तम उदाहरण आहे. यामध्ये अतिशय नाविन्यपूर्ण संकल्पनांवर आधारित राष्ट्र उभारणी कार्यक्रमांचा समावेश आहे.

त्यांना वॉशिंग्टनच्या आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठाने तत्वज्ञान आणि शिक्षणात डॉक्टरेट पदवी प्रदान केली. ते वर्ल्ड पीस डोम, महाराष्ट्र इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी, MAEER च्या MIT, पुणे येथील WORLD

PEACE Center, UNESCO चेअर फॉर ह्युमन राईट्स, डेमोक्रेसी अँड पीस, MIT

वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी, श्री क्षेत्र आळंदी परिसार विकास समिती, संत श्री ज्ञानेश्वर आणि संत श्री तुकाराम एंडोमेंट लेक्चर सिरीज ट्रस्ट अशा विविध उपक्रमांचे संस्थापक आहेत.

त्यांचा जन्म महाराष्ट्र राज्यातील रामेश्वर (रुई) या छोट्याशा गावात, वारकरी संप्रदायाच्या संस्कृतीत एका अतिशय धार्मिक शेतकरी कुटुंबात झाला. त्यांनी बालपणापासूनच वर्षानुवर्षे महान तत्वज्ञानी संत ज्ञानेश्वर आणि संत तुकाराम यांच्या शिकवणी आत्मसात करण्यासाठी घालवली आहेत आणि आजही ती सुरु आहेत. स्वामी विवेकानंद हे त्यांचे आदर्श आहेत.

त्यांचे ठाम मत आहे की 'दासबोध' खरोखरच भारतीय संस्कृती, परंपरा आणि मूल्यांवर आधारित भारतीय तत्वज्ञानाचे स्वरूप आहे आणि ते खरा आनंद, समाधान, सकारात्मकता आणि आंतरिक शांती मिळविण्यास मदत करते. 'दासबोध' आणि मनाचे श्लोक आणि 'भक्ती हे मुख्य कर्तव्य आहे, ज्ञान, सतर्कता, पार्श्विक विचार आणि अचूक प्रयत्न' यासारख्या त्यांच्या विशाल साहित्यातील तत्त्वे, राम हा कर्ता आहे मी नाही, मनाला आत्मनिरीक्षण करण्यासाठी केंद्रित करणे, वार्डेट सवयी सोडून चांगले गुण शिकणे' शांत, आनंदी आणि समाधानी जीवन जगण्यास मदत करते. ते सहा दुर्गुणांवर नियंत्रण ठेवण्यास देखील मदत करतात जसे की मत्सर, वासना, क्रोध, अहंकार, लोभ आणि मन, शरीर, बुद्धी आणि आत्म्याचे इतर सर्व विकार. यामुळे प्रत्येक मानवी कृतीत मनाची शुद्धता, विचारांची शुद्धता होईल आणि शुद्धता टिकून राहील, ज्यामुळे खरा आनंद अनुभवता येईल आणि एकमेकांमधील फरक विसरता येईल, ज्यामुळे शांतीप्रिय समग्र जागतिक समाज निर्माण होण्यास मदत होईल. एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटीने स्थापन केलेल्या जागतिक शांती घुमटात 'समर्थ रामदास स्वामी' ची मूर्ती आहे. घुमटाच्या मध्यभागी 'भगवान राम' विराजमान आहे.

एमआयटीडब्ल्यूपीयू कॅम्पसला भेट देताना त्यांचे भाषण मी नेहमी ऐकत असे. हे संशोधन करण्यासाठी त्यांच्या भाषणाने मला प्रेरणा मिळाली. तसेच, त्यांची सखोल मुलाखत घेणे आणि त्यांच्या जीवनातील प्रेरणादायी विचारांबद्दल अधिक जाणून घेणे हा या संशोधन कार्याचा सर्वात संस्मरणीय भाग होता.

डॉ. विजय भटकर:

डॉ. विजय भटकर हे आंतरराष्ट्रीय स्तरावर ख्यातीचे शास्त्रज्ञ, आयटी नेते आणि भारतातील शिक्षणतज्ज्ञ आहेत. ते भारतात PARAM सुपर कॉम्प्युटरच्या शोधासाठी ओळखले जातात. त्यांनी 'विज्ञान, तंत्रज्ञान, शेती, अध्यात्म, सामाजिक कार्य, शिक्षण आणि साहित्य. भारताला स्वातंत्र्य मिळण्याच्या मार्गावर असतांना मूर्तिजापूर तालुक्यातील सुमारे ३०० लोकसंख्या असलेल्या एका छोट्या गावात त्यांचा जन्म झाला. प्राथमिक शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर त्यांनी अभियांत्रिकी पूर्ण केली आणि नंतर पीएचडी पूर्ण केली. बडोद्याला जाणे हा त्यांच्या आयुष्यातील एक महत्त्वाचा टप्पा होता. त्यानंतर त्यांनी शिक्षण घराघरात

पोहोचवण्याचा प्रकल्प पूर्ण केला. राम मंदिर येथील त्यांच्या शाळेत 'स्वामी विवेकानंद' यांचे शब्द वाचून त्यांना हा प्रकल्प करण्यास प्रवृत्त केले की जर आमची मुले आणि मुली शाळेत जाऊ शकत नसतील तर आमच्या शाळा प्रत्येक घरात ETH (घरगुती शिक्षण) अंतर्गत उपग्रह वापरून घ्याव्यात. १९८२ मध्ये त्यांनी स्वदेशी पद्धतीने रंगीत टेलिव्हिजन तयार केले आणि सॅमसंग, एलजीचे अभियंतेही त्याचा अभ्यास करण्यासाठी येत असत. अमेरिकेने सुपरकॉम्प्युटर तयार करण्यासाठी तंत्रज्ञान देण्यास नकार दिल्याने भारत सरकारने त्या वेळी मंत्र्यांशी झालेल्या बैठकीत भारतात ते कसे विकसित करता येईल याबद्दल सर्व शास्त्रज्ञांना विचारले. जरी 'डॉ. विजय भटकर' यांनी सुपरकॉम्प्युटर पाहिलेला नाही परंतु परिस्थितीची त्यांना जाणीव होती, तरी ते तयार होते आणि त्यांनी प्रक्रिया, माणूस आणि पैसा, वेळ या सर्व प्रश्नांची उत्तरे दिली.

डॉ. विजय भटकर यांना डॉ. होमी भामा यांच्यासोबत कार्य करण्याचा अनुभव मिळाला आहे. त्यानंतर त्यांनी पुण्यात सी-डॅकची स्थापना करून भारतात सुपरकॉम्प्युटर तयार करण्यासाठी टीम तयार केली, अभ्यास केला आणि रणनीती तयार केली. Y2K समस्येदरम्यान भारताने जगात आयटी सेवा उद्योगासाठी सॉफ्टवेअर अभियंते तयार केले आणि भारतात आयटी क्रांती घडवून आणली. सी-डॅकने प्रथम सॉफ्टवेअर अभियंते तयार केले. नंतर त्यांनी संगणकांमध्ये प्रादेशिक भाषा तंत्रज्ञान मिशन विकसित केले जेणेकरून लोक संगणक साक्षर होऊ शकतील. त्यांनी १९९८ मध्ये पंतप्रधानांच्या वैज्ञानिक सल्लागार समितीचे सदस्य म्हणून काम केले आहे. ते सध्या नालंदा विद्यापीठाचे कुलगुरू आहेत. त्यांना पद्मभूषण आणि पद्मश्री पुरस्कार प्राप्त आहेत. तसेच, त्यांना जागतिक शांतता केंद्राने संत ज्ञानेश्वर जागतिक शांतता पुरस्काराने सन्मानित केले आहे.

ते म्हणतात की हे परमचे कार्य करताना, झुरिच स्वित्झर्लंड येथील परिषदेत सादर करताना संसाधने, पैसा, संघर्ष, वेळ, मान्यता याबद्दल अनेक आव्हाने होती. तथापि, शांतता, शांती आणि सकारात्मक दृष्टिकोनाने मी त्यावर मात केली आहे कारण फक्त आमच्या सनातन

संस्कृतमुळे. खरं तर, मी सुपर कॉम्प्युटरच्या निर्मितीदरम्यान अध्यात्माकडे वळलो. जर विज्ञान आणि अध्यात्म एकत्र आले तर भारत विश्वगुरू होईल असे माझे मत आहे.

आमची सनातन संस्कृती सार्वत्रिक आहे. ती मूल्य-आधारित शिक्षण प्रणालीला मदत करेल जेणेकरून विद्यार्थी बौद्धिक बनू शकतील. Multiuniversity कल्पना केवळ आमच्या विद्यार्थ्यांना ज्ञान, आत्मा आणि विज्ञान देखील शिकता यावे यासाठीच जन्माला आली. आंतरिक शांतीसाठी आरोग्य देखील महत्त्वाचे आहे. आमच्या वैदिक संस्कृतीत असे म्हटले आहे की आपण 'ज्ञान (ज्ञान), आत्मा (अध्यात्मा) आणि विज्ञान (विज्ञान) एकत्र शिकले पाहिजे. ज्ञान स्पष्ट करते की हे विश्व कसे निर्माण झाले आहे, आत्मा आपल्याला सांगतो की मी कोण आहे, जीवनाचे स्वरूप, मन आणि चेतनेचे स्वरूप आणि तंत्रज्ञान त्यासाठी सक्षम आहे. PARAM या नावाचा अर्थही सुपर आहे आणि तो परमेश्वर आहे. पुढे आम्ही या सुपर कॉम्प्युटरला AI, ML आणि इतर अनेक गोष्टींनी सक्षम बनवण्याचे काम करत आहोत. मी आमच्या सर्व 'वे', भगवद्गीता'चे आभार मानतो जे माझ्यासाठी प्रेरणास्रोत आहे आणि राहिल. मी यातून हे सर्व शिकलो आहे आणि शिकत राहीन.

आपल्या सनातन संस्कृतीतील या मूल्यांच्या सार्वत्रिक वापरामुळे परदेशी राज्यकर्त्यांकडून होणाऱ्या सततच्या हल्ल्यांपासून ही मूल्ये जपण्यास मदत झाली आहे. कोणत्याही परिस्थितीत नेहमीच सत्य असलेली आपली संस्कृती 'वसुदेव कुटुम्बकम्' यांनी ती स्वीकारली आहे हे दर्शवून ती कायम टिकून राहिली आहे.

डॉ. विजय भटकर यांनी घरात, कार्याच्या ठिकाणी, समाजात, राजकारणी, मंत्र्यांसह सर्वत्र विवेकाने आणि समग्र विचारसरणीने जीवन जगले आहे. तसेच त्यांनी आमची 'वेद, भगवद्गीता', महाकाव्ये केवळ वाचली नाहीत तर त्यांचा अर्थही समजून घेतला आहे. 'दासबोध' मध्ये 'समर्थ' यांनी उल्लेख केल्याप्रमाणे त्यांनी 'श्रवण-चिंतन (मनन) आणि पडताळणी (निजध्यास)' केले. ऐकणे, चिंतन करणे आणि स्वतःच्या अनुभवातून सत्यापित करणे हेच खरे समाधान देते. यामुळे व्यक्तीला आत्मविश्वास आणि खात्री मिळते. हा आत्मसाक्षात्काराचा थेट मार्ग आहे. परमात्म्याचे अमर्याद गुण आहेत. आध्यात्मिक ग्रंथांचा अभ्यास करून आणि आध्यात्मिक प्रवचन ऐकून मानव त्याचे संकेत व्यक्त करू शकतो.

श्रवण आणि मनन | निजध्यासे समाधान | मिथ्या कल्पनेचें भान | उडोन जाये ||

श्रवण मनन निजध्यास | प्रचितीनें बाणतां विश्वास | रोकड साक्षात्कार सायास करणेंचि नलगे ||

परमेश्वराचे अनंत गुण | मनुष्येण काये सांगावी खूण | परंतु अध्यात्मग्रंथश्रवण | होतां उमजे ||

देह्याकरितां कर्ममार्ग | देह्याकरितां उपासनामार्ग देह्याकरितां ज्ञानमार्ग | भूमंडळीं ||

त्यांनी केवळ टीमवर्कच केले नाही तर टीमच्या अंतर्गत साधनांचीही काळजी घेतली आहे. म्हणूनच त्यांच्या टीम सदस्यांनी १००% पेक्षा जास्त प्रयत्न केले, महत्त्वाच्या काळात पगाराशिवाय काम केले, योग्य नियोजन आणि समन्वय केला आणि वेळेचे व्यवस्थापन करण्यासाठी अतिरिक्त तास काम केले. ते सतत प्रयत्न आणि सतर्कतेने 'दासबोध' मध्ये नमूद केलेले आत्म-कथन साध्य करू शकले. त्यांनी कृतीचा मार्ग, उपासनेचा मार्ग आणि ज्ञानाचा मार्ग अवलंबला. कृतीचे हे सर्व वेगवेगळे मार्ग, उपासना, ज्ञान, अंतिम निष्कर्ष, सहभाग, सकारात्मकता पाठलाग हे सर्व देवत्वच आहे. अशा व्यक्तीला लोकांना कृतीकडे कसे वळवायचे आणि लोकांच्या विविध गटांना कसे प्रेरित करायचे हे माहित असते. अशी व्यक्ती सापन्न भावाच्या शक्तीने एक शक्तिशाली स्थान प्राप्त करते. तसेच, आज त्यांची मुले त्यांचे सर्वश्रेष्ठ कार्य पुढे चालू ठेवत आहेत आणि त्यांच्या प्रकल्पांमध्ये त्यांना मदत करत आहेत.

कर्ममार्ग उपासना मार्ग ज्ञानमार्ग सिद्धांतमार्ग | प्रवृत्तिमार्ग निवृत्तिमार्ग | देवची चाल ||
बहुत जनास चालवी नाना मंडळे हालवी | ऐसी हे समर्थपदवी | विवेकें होते ||

मी मूळचा अकोलाचा रहिवासी असल्याने, जे डॉ. विजय भटकर यांच्या गावाजवळ आहे, मी नेहमीच त्यांची उदाहरणे देत असे. मला आठवते की श्री. संत गजानन महाराज अभियांत्रिकी महाविद्यालयात विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाच्या भूमिकेवरील भाषणादरम्यान त्या त्यांचे उदाहरण दिले होते आणि मला पहिले पारितोषिक मिळाले होते. त्यांच्या जीवनातून आणि कार्यातून मला हे संशोधन करण्यासाठी प्रेरणा मिळाली. एमआयटीडब्ल्यूपीयू, विविध परिषदा आणि इतर अनेक ठिकाणी त्यांच्या भेटी दरम्यान मी माझ्या संशोधन कार्यावर चर्चा करत असे.

डॉ. मिलिंद पांडे:

एक गतिमान व्यक्तिमत्व आणि समर्पित शिक्षणतज्ज्ञ, प्रा. डॉ. मिलिंद पांडे यांनी ३० वर्षांच्या शैक्षणिक उत्कृष्टतेसह त्यांच्या व्यावसायिक कारकिर्दीला चैतन्य दिले आहे. इलेक्ट्रॉनिक्स आणि टेलिकम्युनिकेशन्स आणि व्यवसाय व्यवस्थापन क्षेत्रातील एक प्रसिद्ध व्यक्तिमत्व, त्यांच्याकडे तरुण प्रतिभा आणि नाविन्यपूर्ण मनांना समृद्ध आणि पोषण करण्याचे स्वप्न आहे.

डॉ. मिलिंद पांडे, प्रो-कुलगुरु, एमआयटी वर्ल्ड पीस युनिव्हर्सिटी, पुणे. त्यांचे करिष्माई व्यक्तिमत्व २००५ पासून रोबोकॉन, २०१५ पासून हॅकेथॉन आणि टेलि-टेक१२ सारख्या प्रतिष्ठित आंतरराष्ट्रीय कार्यक्रमांचे प्रमुख विकासक आणि मार्गदर्शक होते. ते डिजिटल इंडियन मोहिमेचे ब्रँड अॅम्बेसेडर आणि भारत सरकारच्या आयटी आणि टेलिकॉम मंत्रालयाच्या दूरसंचार सल्लागार परिषदेचे, नवी दिल्ली. सदस्य देखील होते.

ते टेलिकॉम टेक्नॉलॉजी ट्रान्सफरमध्ये भारत सरकारच्या मानव संसाधन विकास मंत्रालयाकडून पोस्ट-डॉक्टरेट फेलोशिपचे उल्लेखनीय प्राप्तकर्ता आहेत. त्यांच्याकडे दोन डॉक्टरेट आहेत, पहिली आंतरराष्ट्रीय व्यापारात आणि दुसरी वायरलेस टेक्नॉलॉजीमध्ये, डॉ. मिलिंद पांडे यांचे कौशल्य तंत्रज्ञान हस्तांतरण, एम-शिक्षण, एम-कृषी, एम-आरोग्य, स्मार्ट सेन्सिंग नेटवर्क्स आणि आयसीटी इनोव्हेशन्स यासारख्या संशोधन क्षेत्रात आहे.

भविष्यवादी कल्पना आणि नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञानावर विश्वास ठेवणारे पांडे म्हणतात, 'माहिती तंत्रज्ञान + भारतीय प्रतिभा = उद्याचा भारत'.

तसेच, ते रोटरी इंटरनॅशनल पीस फेलोशिपचे प्राप्तकर्ता आहेत. भारताचे माजी राष्ट्रपती दिवंगत डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांचे "ग्रामीण भागात शहरी संधी प्रदान करणे" (PURA) या भाकिताचे स्वप्न साकार करण्यासाठी ते अथक प्रयत्न करत आहेत.

त्यांनी १०० हून अधिक शोधनिबंध प्रकाशित केले आहेत, २५ हून अधिक संशोधन विद्वानांना मार्गदर्शन केले आहे आणि १० पुस्तके लिहिली आहेत. त्यांना आदर्श शिक्षक, Assocham , आयडीए व्हीसी सेट अप, अब्दुल कलाम आणि सुवर्णपदक, सायबर क्राइम हेल्पलाइन, ज्वेल इन द क्राउन ऑफ एमआयटी, वासिक पुरस्कार आणि इतर अनेक पुरस्कार मिळाले आहेत. त्यांनी आघाडीच्या वर्तमानपत्रांमध्ये आणि अनेक सेमिनार आणि परिषदांमध्ये अध्यात्माबद्ध लिहिले आहे. ते NAAC समितीचे अध्यक्ष देखील आहेत. त्यांनी शिवशंकर भाऊ पाटील यांच्यावर लेख लिहिले आहेत आणि भारत एक विश्वगुरु या विषयावर वेगवेगळ्या चर्चासत्रांमध्ये चर्चा केली आहे.

१९९८ पासून मी डॉ. मिलिंद पांडे यांच्याशी शेगाव अभियांत्रिकी महाविद्यालयापासून जोडलो गेलो आहे. मी त्यांच्याशी दासबोधमध्ये पीएच.डी. करण्याबद्दल चर्चा केली आणि संशोधन शिर्षकापासून ते अंतिम बचावापर्यंत आणि त्यानंतरही ते मला सर्व बाबतीत मदत करत आहेत. ते निर्णायक प्रयत्नांवर विश्वास ठेवतात आणि नेहमीच कामात व्यस्त राहतात. समर्थाची "कांमेवीण राहू" ही ओवी त्यांना लागू पडते. माझ्या संशोधन कार्यासाठी ते पर्यवेक्षक आणि मार्गदर्शक असल्याचा मला अभिमान आहे.

डॉ. मिलिंद पांडे शिवाय हे संशोधन कार्य शक्य झाले नसते. पर्यावरण, संस्कृती, भारतात संशोधन करण्यासाठी साहित्याची कमी उपलब्धता याबद्दल आपण बरेच काही बोलतो. परंतु, मला वाटते की संशोधन करण्यासाठी सर्वात महत्त्वाचा भाग म्हणजे संशोधकाची तीव्र इच्छा, संयमाने काम पूर्ण करणे, आणि डॉ. मिलिंद पांडे सारखे एक चांगले व्यक्ती आणि सर्वोत्तम मार्गदर्शक.

S-Services:

सौ. सुलोचना सुभाष नेवे:

संस्कृत ग्रंथ म्हणतो जनी जन्म भूमिश्च स्वर्गादपि गरियसी. घर सांभाळणाऱ्या माझ्या आईने मला लहानपणापासूनच संस्कार दिले आहेत. १९९८-९९ मध्ये ती दासबोध (श्री. ग्रंथराज दासबोध अध्ययन) शिकत असे. मी उत्तरपत्रिकांची छायाप्रत करायचो, पोस्टाने पाठवायचो आणि त्यामुळे त्या काळापासून मला दासबोधाचा परिचय झाला. तिच्यामुळेच मी सुद्धा (श्री. ग्रंथराज दासबोध अध्ययन) कडे वळलो. २०१२ मध्ये आम्ही संयुक्तपणे मनोबोध (मनाच्या श्लोकांवर आधारित) अभ्यास केला हा माझ्यासाठी अभिमानाचा क्षण होता.

श्री समर्थ विदद्यापीठ, शिवथरघळ-दिक्षांत समारंभ २०१४

तिच्याकडून मी व्यवस्थापन आणि सेवा पैलूंबद्दल बरेच काही शिकलो आहे. असे म्हटले जाते की व्यवस्थापन घरापासून सुरु होते. तिने घरगुती आणि आध्यात्मिक दोन्ही कर्तव्ये यशस्वीरित्या पार पाडली आहेत. '२००९-२०१०' या वर्षात दासबोधातील ज्ञानासाठी तिला मुंबई महापौरांच्या हस्ते 'चैतन्य ज्योतिष सभा' यांचा 'धर्मज्ञाता पुरस्कार' मिळाला आहे. त्यांनी घेतलेल्या परीक्षेत ती प्रथम आली आहे. २००९ मध्ये झी मराठीने आयोजित केलेल्या घरगुती गणेश उत्सव देखावा स्पर्धातही तिला प्रथम क्रमांक मिळाला आहे. समर्थ ग्रंथातून योग्य उदाहरणे देऊन तिने मला संशोधन कार्यात मार्गदर्शन केले आहे. माझे वडील 'सुभाष बाबुराव नेवे' यांच्याकडून मी प्रत्येक कामात उच्च आणि सतत प्रयत्न करायला शिकलो आहे.

सौ. मंजिरी निलेश शहाणे – माझी मोठी बहीण:

स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांच्या विचाराप्रमाणे प्रत्येकाला मिळालेली मोठी बहीण ही आईची माया लावणारी आहे किंबहुना त्या भावासाठी दुसरी दुसरी आईच आहे. माझ्या बाबतीतही हेच खरे आहे आणि मला लहानपणापासूनच तिच्याकडून मार्गदर्शन मिळाले आहे. तिने संस्कृतमध्ये बी.एड. केले आहे आणि ती संस्कृत शिक्षिका आहे. तिच्यामुळेच मी पहिलीपासून बॅडमिंटन शिकलो आणि सातवीपर्यंत राष्ट्रीय खेळाडू होतो. यामुळे मला तंदुरुस्त राहायला आणि स्वतःला शिस्त लावण्यास मदत झाली. तिने मला माझ्या सखोल मुलाखतीसाठी आणि संस्कृत क्षेत्रातील समर्थ ग्रंथाचा संदर्भ घेण्यासाठी अनेक लोकांशी संपर्क साधण्यास मदत केली आहे. सर्व विद्यार्थी आणि त्यांचे पालक देखील सांगतात की ती संस्कृत सोप्या पद्धतीने शिकवते आणि समजावून सांगते.

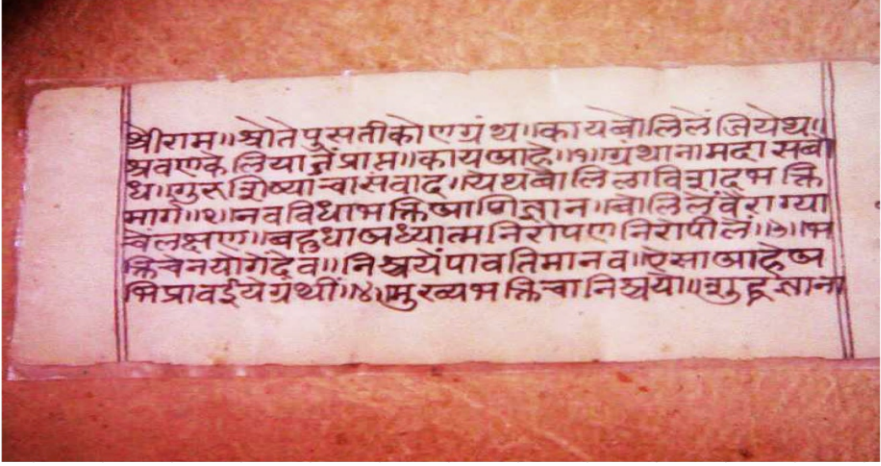
श्री. संदीप शुभाष नेवे:

श्री. संदीप हे अभियंता आहेत आणि मार्केटिंगमध्ये एमबीए आहेत. ते पुण्यातील एका इंडो जर्मन कंपनीत व्यवस्थापकीय संचालक म्हणून काम करत आहेत. वयाच्या २६ व्या वर्षी ते कंपनीत जनरल मॅनेजर म्हणून रुजू झाले आणि २० वर्षांच्या कालावधीत ते एमडी पातळीपर्यंत पोहोचले. मी त्यांच्याकडून विक्री आणि विपणन सेवांचा एक वेगळा पैलू शिकलो आहे. ते छत्रपती शिवाजी महाराज, संवादी महाराज, पेशवे यांचे बारकाईने वाचन करतात आणि इतिहास हा त्यांचा आवडता विषय आहे. पीएच.डी. ला खूप वाचनाची आवश्यकता आहे आणि त्याच्यामुळेच मला वाचनाची आवड निर्माण झाली आहे. ते सतत एकाच बैठकीत वेगवेगळ्या साहित्यिकांची पुस्तके वाचत असत. आम्ही संशोधन कार्य, सखोल मुलाखती आणि प्रबंध कसे तयार करता येतील याबद्दल खूप चर्चा करायचो.

परिशिष्टे :

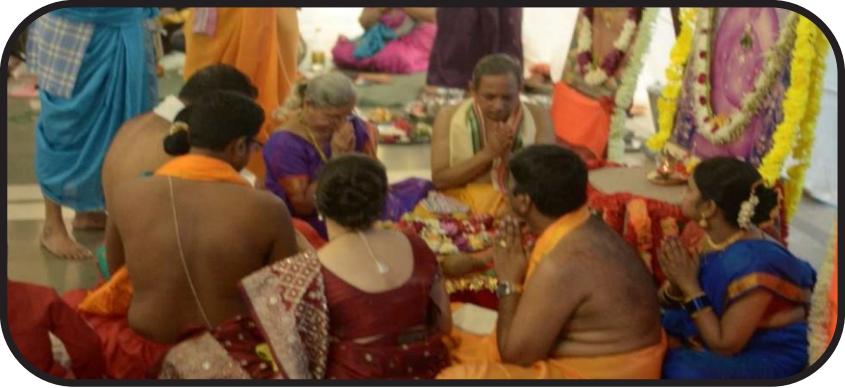
कल्याणस्वामींच्या हस्ताक्षरात लिहिलेले मूळ दासबोध आणि मनाचे श्लोक:

गणधि राजो ईश्वरगुणाचा॥ मुखांभ्रंशाने निर्गुणाचा॥
 नमुशापदा मुब चलापवाचा॥ गमुपथ आनेतया पाघवाचा॥१॥
 मनासजुनाभक्तीपथेंची जावें॥ तपोश्रीदृष्टीपावीजेतो स्वभाव
 जनिनीद्वयेत सर्वसोडुनिद्यावें॥ जनिवेद्वयेत सर्वभावें कयावें॥
 प्रभाते मनीषामचीतीत जावा॥ पुढें वैखरी नाम आधीं वदावा॥
 सदाचा नहाथोपसाडुनयेतो॥ जनिताची तो मानविधन्यदोतो
 मनावासनादुष्टका मानये॥ मनासर्वदा पापबुद्धीनकोने॥
 मनाधर्मता तो तिसोडुनकोहो॥ मनु अंतरीसापविद्यानाहो॥
 मनापापसंकल्पसोडुनीह्यावा॥ मनासत्यसंकल्पजीवीधनावा
 मनाकल्पनातेनकविश्याची॥ वीकूपेथडे हो जनि सर्वेचीची॥

श्री कल्याण स्वामींच्या हस्ताक्षरातील मनाचे श्लोक

गणेशयोगिनी प. पू. सद्गुरु सौ संध्याताई अमृते यांच्यासोबत (श्री.दत्त उत्सव व सदगुरु पाद्य पुजा ,भोपर डोंबीवली ,मुंबई) :

Ph. D Thesis Booklet on Dasbodh Philosophy by Dr. Amol S. Neve (Marathi)

आद्य श्री. शंकराचार्य, श्री. समर्थ रामदास स्वामी आणि स्वामी विवेकानंद यांचे एकत्रित स्वरूप असे श्री. रामजन्मभुमी तीर्थ क्षेत्र ट्रस्ट, अयोध्या चे कोषाध्यक्ष प.पु.स्वामी श्री. गोविंद देव गीरी महाराज यांच्या श्रीचरणी Ph.D Thesis Booklet अर्पण करतांना.
(सज्जनगड येथे)

समर्थ मुक्त विद्यापीठाच्या दीक्षांत समारंभात प्रमाणपत्र आणि रामनामावली स्वीकारताना:

श्री. शेंबेकर बुवा रामदासी

श्री. मारुतीबुवा रामदासी

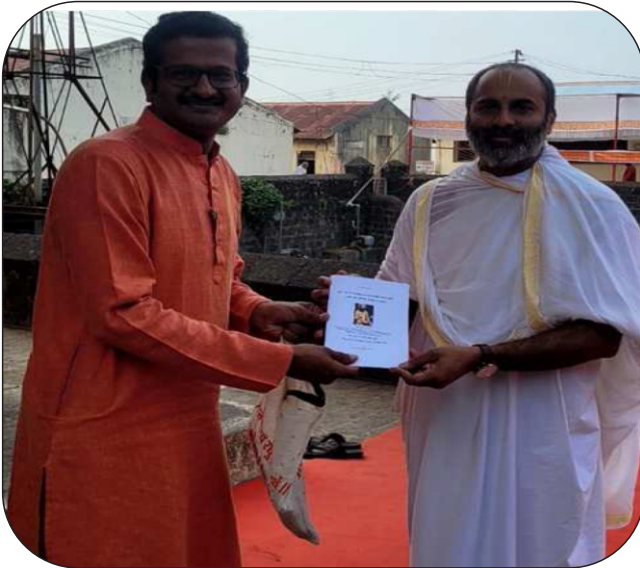
श्री समर्थ पादुका प्रचार दौरा मध्ये सहभागी :

श्री. नरेंद्र पवार, आमदार, कल्याण (पश्चिम), सचिव: महाराष्ट्र राज्य आणि अध्यक्ष:
भाजप कल्याण जिल्हा यांच्या सोबत :

समर्थ भक्त श्री योगेश बुवा रामदासी यांच्यासोबत

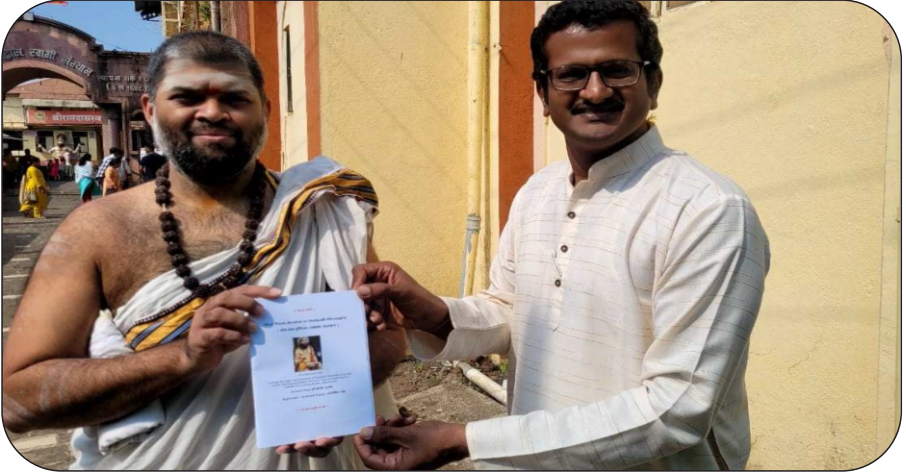

सज्जनगड येथील बालसंस्कार शिबिरादरम्यान माझा मुलगा
चि तनुषसोबत

परम पूज्य समर्थ भक्त मंदाताई गंधे यांच्या सोबत सज्जनगड येथे श्री. विष्णुपंचायतन याग असतांना :

प.पू. ब्रह्मचारी निरंजनानन्द (वेदमूर्ती धनंजयशास्त्री वैद्य) राष्ट्रीय अध्यक्ष धर्मसभा-श्री श्री जगद्गुरु शंकराचार्य पीठम् सोबत सज्जनगड येथे श्री. विष्णुपंचायतन याग असतांना:

मनशक्ती संशोधन केंद्र, लोणावळा येथे केंद्राचे कार्यकारी विश्वस्त 'श्री. प्रमोद शिंदे यांना थिसीस अर्पण करतांना :

मनशक्तीचे जीवनदानी साधक उमाताई व मयूर दादासोबत:

प्रसिध्द आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचे शास्त्रज्ञ आय टी नेते आणि भारतातील शिक्षण तज्ञ
डॉ. विजय भटकर यांच्या सोबत

प्रा. डॉ. विश्वनाथ कराड (संस्थापक आणि महासंचालक, मीर एमआयटी ग्रुप ऑफ इन्स्टिट्यूशन्स) यांच्यासोबत:

दासबोध उपासना कार्यक्रमात :

॥ जय जय रघुवीर समर्थ ॥

श्री समर्थ सेवा मंडळ संचालित
श्रीमत् प्रथराज दासबोध अध्ययन उपक्रम संयोजित

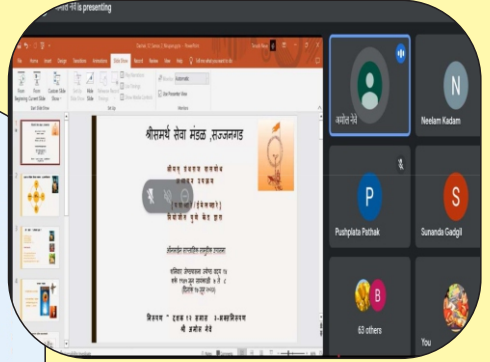
इहलोक साध्याकारणे |
जाणत्याची संगती धरणे |
परलोक साध्याकारणे |
सद्गुरु पाहिजे ॥

उपासना क्रम

१. जप: ज्योती कुलकर्णी
२. भीमरूपी क्र. ६ पठण
: सुनंदा गाडगीळ
३. करुणाहक ३ पठण व निरुपण
: लता पाठक
४. दासबोध व्हाक १२ समास ३ वाचन:
- भक्त निरुपण - निलम कदम
५. उपर्युक्त समासावर प्रबोधनात्मक चिंतन: अमोल नेवे
६. कल्याण करी: श्रीकांत देशपांडे

शनिवार, ज्योतीपासना
ज्योत वाढ १४ वाके १५४५
दि. १७ जून २०२३,
सायंकाळी ७ ते ८

Ph. D Thesis Booklet on Dasbodh Philosophy by Dr. Amol S. Neve (Marathi)

प्रख्यात लेखिका आणि वक्त्या डॉ. धनश्री ताई लेले यांच्यासोबत:

विद्यावाचस्पती श्री शंकर अभ्यंकर यांच्यासोबत :

समर्थ भक्त ह.भ.प. श्री मकरंद बुवा रामदासी यांच्या सोबत

मी आईसोबत समर्थ विद्यापीठ दीक्षांत सभारंभ (२०१२) सज्जनगड येथे:

श्री रामललाची प्राणप्रतिष्ठा २२ जानेवारी २०२४ या दिवशी सज्जनगडावर :

श्री समर्थ सेवा मंडळ सज्जनगडने आयोजित केलेल्या सज्जनगड दौड मी भाग घेतला. त्यावरील माझा लेख सज्जनगड मासिकाच्या जानेवारी २०२५ च्या अंकात प्रकाशित झाला:

श्री समर्थ सेवा मंडळ
सज्जनगड

अमोल
महोदयजी

वृत्तलेख

सज्जनगड दौड - समर्थांची बलोपासना

डॉ. अमोल सुभाष नेवे, पीएच.डी. दासबोध तत्वज्ञान
५०४, स्वामीपुष्प, शेलार पार्क, खडकपाडा, कल्याण (प.) - ४३१३०१, जि. ठाणे, मुंबई
मोबा. ९८९२७४९३८८ | Email - amolneve@gmail.com

पवित्र श्रावण महिन्यात गजवडी (परळी) ते श्रीसमर्थ सेवा मंडळ कार्यालय सज्जनगड किल्ला इथपर्यंत श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड आयोजित सज्जनगड दौड - सज्जनगड रन - २०२४ मध्ये श्रीसमर्थ कृपेने भाग घेता आला हे अहोभाग्यच. आतापर्यंत, सज्जनगडला पहारे पाच वाजता काकड आरती कितीतरी वेळा केली आहे. पण श्रावण शुद्ध ७ शके १९४६ (दि. ११ ऑगस्ट, २०२४) ची काकड आरती वेगळीच होती. भल्या पहारे पाच वाजता गड उतरून सज्जनगड फाटा गजवडीपर्यंत श्रीसमर्थ सेवा मंडळाच्या गाडीने पोहोचलो. नंतर, श्रीमंत अभयसिंहराजे भोसले माध्यमिक विद्यालय या शाळेच्या पटांगणात आम्ही सगळे जमलो. पहारेची निरामय शांतता आणि आल्हाददायक वारा मन प्रफुल्लित करत होते. लगेच, आम्हाला दौडबद्दलची माहिती देण्यात आली व तसेच आमच्याकडून हलका सुरुवातीचा व्यायाम (warm-up) करवून घेतला. धावताना काय काळजी घ्यावी, कसे धावावे, हे नीट समजावून सांगितले. हे सांगणारे स्वतः सातान्यातील प्रख्यात डॉक्टरच होते. काही वेळाने उजाडू लागले, पक्ष्यांचा किलबिलाट सुरू झाला. दासबोधातील सूर्यस्तवननिरूपण समासातील "सकळदोषाचा-परिहार। करिता सूर्यास नमस्कार।" या ओवीतूनच मी सूर्यनारायणाला वंदन केले. नंतर श्रीसमर्थाना वंदन करून व श्री छत्रपती शिवाजी महाराजांचा जयघोष करून दौडीला सुरुवात झाली.

या रस्त्याने कितीतरी वेळा कधी एसटीने, कधी तीन चाकी वाहनां (Auto) किंवा स्वतःच्या चार चाकी वाहना (Car) गडाच्या पायथ्यापर्यंत गेलो असेन पण, या वेळेला अनुभव वेगळा होता. श्रावण महिन्यातला हिवा निसर्ग आजुबाजूची निरव शांतता व रस्त्याच्या कडेला असलेले श्रीसमर्थ विचारांचे फलक बघत कधी धावणे, तर कधी थकल्यावर पायी चालणे होत होते. मनात विचार येत होता की, समर्थ व त्यांचे शिष्य कितीतरी वेळा या वाटेने गेले असतील.

समर्थ म्हणतात त्याप्रमाणे, अखंड एकांत सेवावा। काळ सार्थकची करावा। याची प्रचिती येत होती. समर्थांचे अस्तित्व फक्त समाधीजवळ, गडावरच नाही तर आसपास परिसरातही आहे हे नव्याने उमगले. आजुबाजूची निसर्ग रम्य हिखाई तुकोबारायांची "वृक्षवल्ली आम्हा सोयरी वनचरे। पक्षी ही सुखे आळवितो।" ची आठवण करून देत होती.

ही दौड म्हणजे समर्थांची शक्तीची उपासनाच होती. तसेच, श्रीसमर्थांच्या पुरोगामी (आधुनिक) विचारांप्रमाणे दौड हायटेक (Hitech) होती. गडाच्या पायथ्याशी दौड सुरू होण्यापूर्वी आम्हाला टी-शर्ट देण्यात आला व क्रमांक पत्रक (Banner) देण्यात आले ज्याच्यामगे सेन्सर (Sensor) लावले होते. त्यामुळे प्रत्येकाची जागा सिस्टिमद्वारे बघितली (track केली) जात होती. हायटेकद्रोणची वरून आकाशातून आमच्यावर नजर होती. दौडमध्ये पाण्याची सोय होती तसेच ठिकठिकाणी अॅम्ब्युलन्सदेखील होत्या. गडावर चढल्याबरोबर स्कॅन झाल्यानंतर आपण दौड किती वेळात पूर्ण केली त्याचा लगेच मोबाईल वर मेसेजसुद्धा आला.

सगळ्यात शेवटी समर्थप्रसाद, रामनामावली व मेडल प्रत्यक्ष श्रीसमर्थ सेवा मंडळाचे कार्यवाह, स.भ.श्री.योगेशबुवा रामदासी यांच्या हस्ते मिळाले ती तर समर्थ कृपाच!

गोव्यातील समर्थ भक्तगंसाठी नवीन केंद्र

श्री. गंगेश पेंडसे

'गणेश सदन', सारस्वत बँकेजवळ, सदर, फोंडा, जि. दक्षिण गोवा.

फोन : ९४२२४३७२१८

वरील ठिकाणी मासिकाची वर्गणी स्वीकारली जाईल.

मंडळ व श्रीधरकुटीची प्रकाशने मिळतील.

विद्यापीठ परीक्षांची माहिती मिळेल.

दासानवर्गी आंकासाठी जाहिराती, पृष्ठदान स्वीकारले जाईल.

सज्जनगड मासिक पत्रिका | जानेवारी २०२५

४३

सहभागींची यादी (सखोल मुलाखत) :

अ.नु	सहभागीचे नाव	तपशील
१	प्रा. डॉ. विश्वनाथ डी. कराड	<ul style="list-style-type: none"> संस्थापक आणि महासंचालक मेईर एमआईटी ग्रुप ऑफ इन्स्टिट्यूशन्स युनेस्को अध्यक्ष धारक आणि आशिया-पॅसिफिक प्रदेशासाठी प्रादेशिक समन्वयक, मानवाधिकार, लोकशाही, शांतता आणि सहिष्णुता यासाठी युनेस्को अध्यक्ष सदस्य, प्रख्यात शिक्षणतज्ज्ञ, सदस्य, आंतरराष्ट्रीय सल्लागार मंडळ, पुणे संस्थापक, कार्यकारी अध्यक्ष, संस्थापक, कार्यकारी अध्यक्ष, वर्ल्ड पीस रिसर्च फाउंडेशन. मेकॅनिकल इंजिनियर आणि तत्वज्ञानात पीएचडी.
२	डॉ. गौरी माहुलीकर	<ul style="list-style-type: none"> तुलनात्मक पौराणिक कथांमध्ये एमए, पीएचडी, पीजी डिप्लोमा केरळमधील चिन्मय विश्व विद्यापीठाचे डीन. मुंबई विद्यापीठातील संस्कृत विभागाचे माजी सहयोगी प्राध्यापक. भाऊ दाजी पुरस्कार, आशा दातार सुवर्णपदक आणि झेल वेदांत पुरस्कार” संस्कृतच्या प्रसारासाठी कॅनेडियन एज्युकेशन फाउंडेशनने दिलेला “आंतरराष्ट्रीय रामकृष्ण पुरस्कार”. वेदांत आणि वैदिक अभ्यासात विशेषज्ञता आणि त्यात

		<p>पीएचडी.</p> <ul style="list-style-type: none"> • वेद, संस्कृत, रामायणातील व्यवस्थापन संकल्पना, शांती यावरील अनेक राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये १०० हून अधिक शोधनिबंध प्रकाशित केले आणि पेपर्स सादर केले.
३	श्री. सी.ई. पोटनीस	<ul style="list-style-type: none"> • आयआयटी, मुंबई येथून शिक्षण • निटर इन्फोटेक प्रायव्हेट लिमिटेडचे संस्थापक आणि व्यवस्थापकीय संचालक आणि एचपीएस वेलनेस प्रायव्हेट लिमिटेडचे संचालक • एक हिप्नोथेरपिस्ट. लोकांना त्यांच्या जीवनाची गुणवत्ता सुधारण्यास मदत करणे. • जाणीवपूर्वक नेतृत्व, कर्म आणि नियती, यश आणि आनंद, जीवनाचा उद्देश अशा विविध कार्यशाळा आयोजित.
४	श्री. समीर पांडे	<ul style="list-style-type: none"> • संयुक्त व्यवस्थापकीय संचालक एमकेसीएल • माजी व्यवस्थापकीय संचालक आणि सीईओ हरियाणा नॉलेज कॉर्पोरेशन लिमिटेड • बी.ई-इलेक्ट्रॉनिक्स, एमपीएम, एमपीबीए व्यवस्थापन
५	श्री. श्रीनिवास रायरीकर.	<ul style="list-style-type: none"> • 'दासबोध' व्यवस्थापन संकल्पनांवर प्रशिक्षक आणि 'दासबोध' नेतृत्व कार्यक्रमाचे संस्थापक. • शैक्षणिक पात्रता: एमपीएम

		<ul style="list-style-type: none"> ● 'दासबोध' - व्यवस्थापन आणि नेतृत्व/स्वविकास यावर १००० हून अधिक प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित केले. ● टाटा मोटर्स, थरमॅक्स, रिलायन्स, फोर्स मोटर्स आणि महिंद्रा इत्यादी कंपन्यांमध्ये 'दासबोधाच्या सुपर हॅबिट्स' वर ५०० हून अधिक पूर्ण दिवसांच्या कार्यशाळा आयोजित केल्या. ● समर्थ रामदास स्वामी पुरस्कार- श्री. रामदास स्वामी संस्थान, सज्जनगड ● अनेक लेख प्रकाशित केले आणि 'दासबोध आणि व्यवस्थापन', 'दासबोध आणि नेतृत्व' विकासावर व्याख्याने दिली.
६	डॉ. नितीन एच. देशपांडे	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्थापक - ज्ञानपीठ अकादमी (माजी आणि एचओडी (अभियांत्रिकी महाविद्यालय, मालेगाव), वरिष्ठ व्यवस्थापक मानव संसाधन - केएसबी पंप्स, सहाय्यक अभियंता - बजाज ऑटो) ● बी.ई.-मेकॅनिकल-प्रॉड अभियांत्रिकी ● संत एकनाथ, तुकाराम आणि रामदास यांच्या शिकवणींच्या एसएमईमधील मानव संसाधन पद्धतीशी प्रासंगिकतेवर - पीएचडी.

७	श्री. अजिंक्य हुहार	<ul style="list-style-type: none"> ● सीईओ आणि एमडी, पेल्व इन्फोटेक प्रायव्हेट लिमिटेड (अॅडिटिव्ह मॅन्युफॅक्चरिंगसाठी सल्लागार समितीचे सदस्य (कौशल्य विकास आणि उद्योजकता मंत्रालय) ● डीएमई, बी.टेक-मेकॅनिकल, एमबीए (मार्केटिंग), बीएस-आयटी, एमएस-मेकॅनिकल सिस्टम डिझाइन, मॅसॅच्युसेट्स इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी कडून अभियांत्रिकी प्रमाणपत्र
८	डॉ. वीरेंद्र टाटके	<ul style="list-style-type: none"> ● संचालक - इंदिरा ग्लोबल बिझनेस स्कूल. ● इन्स्टिट्यूट ऑफ कॉस्ट अँड वर्क्स अकाउंटंट्स ऑफ इंडिया (ICWAI) आणि सीएमएचा येथे फायनान्समध्ये पीएच.डी. ● समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड द्वारे प्रकाशित "सज्जनगड मासिक पत्रिका" मध्ये दासबोधावर लिहिलेले विविध लेख प्रकाशित झाले आहेत. ● समर्थ सेवा मंडळाचे प्रमुख श्री. योगेश बुवा रामदासी आणि वक्ते आणि समर्थ भक्त श्री. मकरंद बुवा रामदासी यांच्या मुलाखती घेतल्या आहेत.
९	डॉ. अश्विन भगत	<ul style="list-style-type: none"> ● बी.ई.- इलेक्ट्रिकल, एम.ए., पीएचडी (संगीत) ● मार्केटिंग प्रमुख - पीएम प्रोजेक्ट्स अँड सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड.

१०	श्री.योगेश बुवा रामदासी	<ul style="list-style-type: none"> ● प्रमुख समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड आणि अध्यक्ष समर्थ विद्यापीठ (समर्थ मुक्त विद्यापीठ), शिवथरगळ. ● बीकॉम, एमकॉम, एमबीए-एचआर ● पीएचडी (समर्थ साहित्य)
११	डॉ. रसिका ताम्हणकर	<ul style="list-style-type: none"> ● बीए. एमए., पीएचडी (‘समर्थ रामदास स्वामी आणि त्यांचे मुख्य शिष्य’ यावरील निवडक अभ्यास) ● समर्थांच्या शिकवणी आणि साहित्याचा प्रसार करण्यासाठी संपूर्ण भारत आणि बाहेरील देशांमध्ये व्याख्याने दिली. ● तसेच, दासनवमी आणि पादुकाप्रचार कार्यक्रमांमध्ये त्या ‘समर्थ सेवा मंडळ सज्जनगड’ येथे सेवा देतात.
१२	डॉ. माधवी महाजन	<ul style="list-style-type: none"> ● बीए, एमए, पीएचडी (समर्थ साहित्य) ● वक्ता, लेखक आणि समुपदेशक ● ‘दासबोध’, मनाचे श्लोक, करुणास्तक यावर व्याख्याने आयोजित केली. ● ‘समर्थ चरित्र, चिरंजीवी, स्मृति समर्थांचे’ या पुस्तकांना संत मित्र पुरस्कार मिळाला. ● पर्यवेक्षक ‘दासबोध’ अभ्यास कार्यक्रम आणि ‘समर्थ मुक्त विद्यापीठ’.

१३	डॉ. श्रीमती सुनीती सहस्रबुद्धे	<ul style="list-style-type: none"> ● बीए, एमए, पीएचडी ('दासबोध'चे घटक) ● महाराष्ट्र टाइम्स वृत्तपत्रात 'दासबोध' वर प्रकाशित लेख.
१४	श्री. डेव्हिड मो	<ul style="list-style-type: none"> ● अमेरिकन लेखक आणि संपादक ● 'दासबोध' चे इंग्रजीत भाषांतर केले ज्याला ऑक्सफर्ड विद्यापीठाने 'जगातील व्यवस्थापनाचा सर्वोत्तम मजकूर' म्हणून घोषित केले आहे.
१५	श्री. सुहास कुलकर्णी	<ul style="list-style-type: none"> ● 'दासबोध' अभ्यास कार्यक्रमाचे प्रमुख (ई-मेल) आणि माजी एचआर प्रमुख- टाटा मोटर्स. ● बी.ई. (औद्योगिक अभियांत्रिकी), एमबीए (एचआरएम)
१६	श्री. ओंकार नेलेंकर	<ul style="list-style-type: none"> ● एचआर मॅनेजर व्हीके आर्किटेक्चर ● एमपीएम
१७	श्री. समीर लिमये	<ul style="list-style-type: none"> ● बी.ई -मेकॅनिकल ● संस्थापक आणि सीईओ BeArt. ● ब्रँडिंग सल्लागार ● मनाचे श्लोक आणि 'दासबोध' वर "कॉर्पोरेट कीर्तन" नावाचा अनोखा प्रवचन कार्यक्रम आयोजित केला. ● ब्लॉग आणि इतर कार्यक्रम जसे की 'मनचे श्लोक (श्री. मनाचे श्लोक), मनकीर्तन (मन कीर्तन) द्वारे मनाचे व्यवस्थापन

		<ul style="list-style-type: none"> ● 'दासबोध' आणि व्यवस्थापन
१८	श्रीमती. ज्योती भिडे	<ul style="list-style-type: none"> ● सहाय्यक अध्यक्ष, समर्थ विद्यापीठ, शिवथरघळ ● कला पदवी ● माजी सरकारी अधिकारी
१९	डॉ. धनश्री लेले	<ul style="list-style-type: none"> ● निवेदिका आणि लेखिका. ● बीए, एमए (संस्कृत) ● रेडिओ, टीव्ही आणि सोशल मीडियावर संस्कृत आणि संत साहित्य, राम रक्षा या विषयावर कार्यक्रम आयोजित केले आणि लेख प्रकाशित केले.
२०	श्री. प्रमोद शिंदे	<ul style="list-style-type: none"> ● मुख्य अधिकारी, मनशक्ती संशोधन केंद्र, लोणावळा (विज्ञान, अध्यात्म आणि तत्वज्ञानाचे मिश्रण असलेल्या 'न्यू वे फिलॉसॉफी'वर आधारित ज्ञान आणि शिक्षण देण्यासाठी स्वामी विज्ञानानंद यांनी स्थापन केलेली सामाजिक संस्था)
21	श्री. ज्ञानेश वैद्य	<ul style="list-style-type: none"> ● ध्यान भास्कर एज्युकेशन प्रायव्हेट लिमिटेडचे संस्थापक. ● शिक्षण कार्यक्रमांचे प्रमुख, श्री.सुंदरमठ सेवा समिती, शिवथरघळ.
22	डॉ. अंजली पर्वते	<ul style="list-style-type: none"> ● प्राध्यापक, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीचे विलिंग्डन कॉलेज सांगली. ● बी.ए. एमए, पीएचडी-, 'अध्यात्माच्या संदर्भात

		रामायणाचा अभ्यास'
23	सुश्री. मनीषा बाटे	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्थापक 'समर्थ मीडिया सेंटर पुणे. ११ वेगवेगळ्या भाषांमध्ये प्रकाशन कार्य. ● 'समर्थ रामदासस्वामी संस्थान सज्जनगड' कडून 'समर्थ रामदास स्वामी सेवा पुरस्कार'. ● 'समर्थ रामदासांच्या स्वामी उर्दू कविता' या पुस्तकासाठी सर्वोत्कृष्ट संशोधन पुस्तक पुरस्कार. ● बी.एस.सी. (भौतिकशास्त्र), एम.ए., एमपीएम, ११ वेगवेगळ्या भाषा ज्ञात.
24	श्री. सचिन म्हसे	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्थापक सदगुरु सेवा प्रतिष्ठान ● प्रमुख वारकरी संप्रदाय अभ्यास कार्यक्रम (ऑनलाइन) ● प्रणाली अभियंता कमिन्स. ● -इलेक्ट्रिकल अभियांत्रिकी.
25	डॉ. वामन गोगटे	<ul style="list-style-type: none"> ● समर्थ रामदास स्वामींच्या शिक्षण क्षेत्रातील योगदानावर पीएचडी. ● माजी प्राध्यापक आणि लेखक, संपादक.

चर्चा मार्गदर्शक तपशीलः

अनु.क्र	नाव	तपशील
1	श्री. आमोद रिसबुड	<ul style="list-style-type: none"> बी.ई -इलेक्ट्रिकल आणि इलेक्ट्रॉनिक्स अभियांत्रिकी DXC तंत्रज्ञान येथे उत्पादन विकसक सहायक शाखा प्रमुख (मुंबई क्षेत्र) <p>श्री. 'दासबोध' अभ्यास कार्यक्रम (श्री. ग्रंथराज दासबोध अध्ययन)</p>

चर्चा मार्गदर्शकाद्वारे मुलाखत घेतलेल्या सहभागींची यादी :

अनु.क्र	नाव	तपशील
	डॉ. विजय लाड	पशुवैद्यकीय डॉक्टर प्रमुख 'दासबोध सखोल अभ्यास'(संचालक, दासबोध सखोल अभ्यास)
2	श्री. गणेश रामदासी	संचालक प्रशासन DGIPR मंत्रालय, महाराष्ट्र शासन
3	डॉ. पराग काळकर	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठातील वाणिज्य आणि व्यवस्थापन विद्याशाखेचे प्रमुख सदस्य, शैक्षणिक परिषद आणि सिनेट, एसपीपीयू
4	सौ .शमिका कुलकर्णी	लेखिका आणि वक्त्या दासबोध सखोल अभ्यास पुर्ण.

समीक्षक पत्र श्री समर्थ सेवा मंडळ सज्जनगड यांच्याकडून :

॥ श्रीराम समर्थ ॥

क्रिया करून करवावी । बद्दतीकरवी ॥

श्रीसमर्थ सेवा मंडळ , सज्जनगड संचालित

श्रीमत् ग्रंथराज दासबोध अध्ययन (पत्राद्वारे / ईमेलद्वारे)

www.dasbodhabhyas.org

dasbodh.abhyas@gmail.com

+91 8669405971

॥ श्रीराम समर्थ ॥

आदरणीय समर्थभक्त श्री.अमोल नेवे,मुंबई

सप्रेम नमस्कार,

नूतनवर्षाभिर्नंदन!!!

शालिवाहन शके १९४३ (प्लवनाम संवत्सर) हे नवीन वर्ष आपल्याला सुखसमृद्धीचे , भरभराटीचे आणि दीर्घायुरोग्याचे जावो।

श्री समर्थ सेवा मंडळ संचालित श्रीमत् ग्रंथराज दासबोध अध्ययन उपक्रमामध्ये आपण समीक्षक म्हणून कार्यभार घेतला आहे. या नाविन्यपूर्ण उपक्रमामुळे आपल्याला सार्थकी जीवन जगण्यास मार्गदर्शक अश्या श्रीमत् ग्रंथराज दासबोधाचे चिंतन - मनन करण्याची संधी मिळत आहे. हे आपले पूर्वसुकृतच होय.

तीर्थस्वरूप द्वा. वा. उपाख्य आप्पा केळकर समीक्षकांना समर्थांचा महंत असेच म्हणत. समीक्षक हा आपल्या उपक्रमाचा कणा आहे. त्यांच्या निःस्वार्थ समर्थसेवेमुळेच गेली ४० वर्षे आपला हा उपक्रम टिकून आहे आणि प्रति-संवत्सर वृद्धिगत होत आहे. आपण समीक्षक म्हणून करत असलेली ही समर्थ सेवा प्रभू रामचंद्रांच्या राजदरबारात रुजू होत आहे -यदर्थां संशयो नाही ॥

आपण प्रबोधच्या अभ्यासार्थासाठी दिलेली वर्तन-संहिता आचरणात आणली आहेच. क्रिया पालटे तात्काळ । या समर्थ उक्तीची अनुभूतीही आपण घेतली आहे. आपल्या उपक्रमाच्या सूत्राप्रमाणे- क्रिया करून करवावी । हेच आता आपल्या पुढील आयुष्याचे ध्येय आहे. सातत्याने आपण आपल्या उपक्रमाचा प्रचार - प्रसार करून प्रतिवर्षी किमान चार नवे अभ्यासार्थी आपल्या उपक्रमाला जोडून द्यावेत , त्यांच्याकडून श्रीमद् ग्रंथराज दासबोधाचे अध्ययन करून घ्यावे. असा कृतिरूप संकल्प आपण या श्रीरामनवमीला करावा अशी आपल्याला विनंती आहे.

सोबत समर्थ कृपेची वचने - श्री दासबोधांतर्गत काही निवडक ओव्या प्रतिदिन आपल्या स्मरणात असाव्यात या हेतूने बनवलेली दिनदर्शिका पाठवली आहे, त्याचा स्वीकार व्हावा.

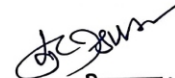
पुनःश्च नवीन संवत्सराच्या आणि श्रीरामनवमीच्या हार्दिक शुभेच्छा ।

जय जय रघुवीर समर्थ!

(योगेशबुवा रामदासी)

कार्याध्यक्ष,समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड

(सुहास क्षीरसागर)

अध्यक्ष, श्रीमत् ग्रंथराज दासबोध अध्ययन

माझे दासबोध अध्ययनाचे प्रशस्तीपत्र :

श्री./श्री. अमोल सुभाष नेवे, रा.कोथळड,
जिल्हा पुणे (अभ्यासार्थी क्रमांक ४/१२०५)

यांस 'श्री समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड' या संस्थेच्या वतीने आयोजित केलेल्या "पत्रद्वारा दासबोध अभ्यास" या उपक्रमामध्ये यशस्वीरीत्या भाग घेतल्याबद्दल

"दासबोध प्रवेश"

हे प्रशस्तिपत्र प्रदान केले आहे.

पत्रद्वारा दासबोध अभ्यास
समीक्षक क्रमांक
(४२०५)

दिनांक : १०/१२/२०१८

श्री./श्री. अमोल सुभाष नेवे, कोथळड,
पुणे. (अभ्यासार्थी क्रमांक ४)

यांस 'श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड' या संस्थेच्या वतीने आयोजित केलेल्या "श्री ग्रंथराज दासबोध अध्ययन" (पत्रद्वारा) या उपक्रमामध्ये यशस्वीरीत्या भाग घेतल्याबद्दल

"दासबोध परिचय"

हे प्रशस्तिपत्र प्रदान केले आहे.

पत्रद्वारा दासबोध अध्ययन
(पत्रद्वारा)
समीक्षक क्रमांक
(४२०५)

दिनांक : ०८/०९/२०१०

श्री./श्री. अमोल सुभाष नेवे
(अभ्यासार्थी क्रमांक ४)

यांस 'श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड' या संस्थेच्या वतीने आयोजित केलेल्या "श्री ग्रंथराज दासबोध अध्ययन" (पत्रद्वारा) या उपक्रमामध्ये यशस्वीरीत्या भाग घेतल्याबद्दल

"दासबोध प्रबोध"

हे प्रशस्तिपत्र प्रदान केले आहे.

पत्रद्वारा दासबोध अध्ययन
(पत्रद्वारा)
समीक्षक क्रमांक
(४२०५)

दिनांक : १०/१२/२०१०

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अध्यात्म त्यागिता जाते । उन्मत्त मूग अन्वयितां येते ।
कुण्डिका सांडुनी विवर्तते । साधने विद्या ॥
— दासबोध ॥

श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड संचलित
श्रीसमर्थ सेवा समिती, शिवधरगड

श्रीसमर्थ विद्यापीठ

भारतीय संस्कृतिदर्शन परीक्षा प्रशस्तिपत्र

श्री./सौ./कु. अमोल सुभाष नेवे

अभ्यासार्थी क्रमांक ४३/६०१९ सन २०१९/२० भारतीय संस्कृतिदर्शन **मनोजोष विश्वविद्यालय** परीक्षा **बिंदीच** श्रेणीत उत्तीर्ण झाल्याबद्दल हे प्रशस्तिपत्र प्रदान करण्यात येत आहे.

दिनांक : ११/१/२०१४

केंद्र दाणे विभाग दाणे

कुलसचिव **Sanjay Patil**
श्री. **संजय पाटील**
भारतीय संस्कृतिदर्शन परीक्षा समिती
श्री. **संजय पाटील**
विभाग प्रमुख

॥ अणु उदय संपूर्ण प्रामाण्य ॥ अणु उदय संपूर्ण प्रामाण्य ॥ अणु उदय संपूर्ण प्रामाण्य ॥

|| श्री सप्त शतम् ||
|| अध्येसे प्रगट व्हावे ||

श्री समर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड, संचलित
श्री समर्थ विद्यापीठ, सातारा
प्रधान कार्यालय - श्री समर्थ सदन, १५१ सोमवार पेठ, सातारा - ४१५००२ (महाराष्ट्र)

प्रशस्तिपत्र
स अक्र - ००६
समर्थसेवा परिषद

श्री. अमोल सुभाष नेवे

अध्यायाची क्र. ०२३ सन २०१४-१५ मध्ये समर्थसेवा ही परीक्षा द्वितीय श्रेणीत उत्तीर्ण झाल्याबद्दल हे प्रशस्तिपत्र आपणास प्रदान करण्यात येत आहे.

दिनांक १४.०५.२०१५

विभाग - टाणे

कुलसचिव
श.भ.योगेशबुवा रामदासी

|| श्री सप्त शतम् ||
|| अध्येसे प्रगट व्हावे ||

श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड, संचलित
श्री समर्थ विद्यापीठ, सातारा
प्रधान कार्यालय - श्री समर्थ सदन, १५१ सोमवार पेठ, सातारा - ४१५००२ (महाराष्ट्र)

साधक
सन २०१५ - १६

श्री. अमोल सुभाष नेवे

अध्यायाची क्र. १२५, सन २०१५ - १६ मध्ये साधक ही परीक्षा विशेष श्रेणीत उत्तीर्ण झाल्याबद्दल हे प्रशस्तिपत्र आपणास प्रदान करण्यात येत आहे.

दिनांक १५.०५.२०१६

विभाग - टाणे

कुलसचिव
श.भ.योगेशबुवा रामदासी

|| श्री सप्त शतम् ||
|| अध्येसे प्रगट व्हावे ||

श्रीसमर्थ सेवा मंडळ, सज्जनगड संचलित
श्रीसमर्थ विद्यापीठ, सातारा
प्रधान कार्यालय - समर्थ सदन, १५१, सोमवार पेठ, सातारा-४१५ ००२. (महाराष्ट्र)

प्रशस्तिपत्र

अ. क्र. ००६ **प्राज्ञ** सन २०१६ - १७
श्री. अमोल सुभाष नेवे

श्री समर्थ विद्यापीठ, सातारा आयोजित वरील परिक्षेत सहभाग घेऊन आपण विशेष श्रेणीत उत्तीर्ण झाल्याबद्दल आपणास हे प्रशस्तिपत्र प्रदान करण्यास आमहाला आनंद होत आहे.

आपले हार्दिक अभिनंदन

दिनांक - मे २०२० जिल्हा : टाणे

कुलसचिव
श.भ.योगेशबुवा रामदासी

प्रकाशित संशोधन पत्र: (इंग्रजी- मराठी)

S.No	Research Paper Title	Research Journal & Publication Year	Publisher & ISSN No	Indexing	Published Year
1	Shri.Samarth Ramdas Swami -A Global Management Guru for developing positive thinking Mindset	Solid State Technology, Vol 23 Issue 2nd, Year 2020	PennWell Publishing Co. 0038-111X	Google Scholar; SCOPUS; Ei Compendex	Nov 2020
2	Dasbodh Philosophy, Inner Peace & Holistic Peace	Psychology and Education,58 (3), 2021 ,00333077	Psychology and Education, 1553-6939	Scopus, Google Scholar, Academia, Microsoft Research, Publons	March 2021
3	Shri.Samarth Ramdas Swami, Meditation and Inner Peace	Shod Sarita Vol 8 Issue 29, Jan-Mar 2021	Sanchar Educationa and Research Foundation	UGC Care Listed Journal (Print Only)	Sept 2021.
4	Developing Positive Thinking Mindset through Dasbodh Philosophy for Budding Managers	Journal of The Maharaja Sayajirao University of Baroda ISSN 0025-0422	The Maharaja Sayajirao University of Baroda	UGC Care Listed Journal (Print Only)	Oct 2021

|| जय जय रघुवीर समर्थ ||

